

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SKIENS OFF. HØIERE ALMENSKOLE.

BERETNING

FOR

SKOLEAARENE 1904—05, 1905—06, 1906—07

VED

SKOLENS REKTOR

SKIEN

»FREMSKRIDTS« BOKTRYKKERI

Rasmussen & Aarhus

1908

Beretning for skoleaarene 1904—07.

I. Forstanderskapet.

Forstanderskapet har bestaaet av følgende medlemmer foruten *rektor*: tilforordnet av overstyret: politimester *C. L. Christophersen* siden $^{25}/_4$ 00, paany tilforordnet $^{18}/_5$ 04, valgt av bystyret: tilsynsmand *L. Siljan* siden $^{24}/_{11}$ 98, gjenvalgt $^{26}/_{11}$ 02, og $^{27}/_{12}$ 06, frøken *T. Tørresen* siden $^{26}/_{11}$ 02, gjenvalgt $^{27}/_{12}$ 06, overrettsagfører *S. B. Paulsen* siden $^{26}/_{11}$ 02, gjenvalgt $^{27}/_{12}$ 06.

Formand og næstformand har været rektor og politimester Christophersen.

II. Lærerpersonalet.

Fohanssen, Jan Christian, rektor, f. 1841, cand. philol. 1864, kst. 1900.

Coucheron, Nils Theodor Dahl, overlærer, f. 1844, cand. real. 1872, utnævnt 1879.

(*Schjøtt, Stener Fohannes Stenersen*, overlærer, f. 1844, cand. philol. 1870, utnævnt 1892, fra $^{1}/_7$ 1899 tjenstfri som hovedredaktør ved utarbeidelsen av en dansk-norsk ordbok).

Schneider, Fohan Andreas, overlærer, f. 1847, cand. philol. 1873, kst. 1900.

- Blom, Christopher Helen*, overlærer, f. 1855, cand. mag. 1882 (sprog-l.-hist. gruppe I og II), kst. 1904.
- Hanssen, Jonas*, adjunkt, f. 1843, cand. philol. 1870, utnævnt 1876.
- Scharffenberg, Chr. F. W.*, adjunkt, f. 1856, cand. theol. 1880, kst. 1900.
- Eliassen, Anton Gotfred*, adjunkt, f. 1853, cand. philos. 1873, kst. 1900.
- Hoel, Carl Olav*, adjunkt, f. 1874, cand. real. 1897, (matem.-naturvid. lærereksamen gruppe I og III) kst. 1901.
- Borchsenius, James*, adjunkt, f. 1870, cand. mag. 1894 (sprog-l.-hist. gruppe II og IV), kst. 1902.
- Moe, Benjamin Albert*, adjunkt, f. 1864, cand. mag. 1892 (sprog-l.-hist. gruppe I og IV), kst. 1903.
- Zernin, Walter Richard*, adjunkt, f. 1873, cand. mag. 1900 (sprog-l.-hist. gruppe III og IV) midlert. kst. 1905.
- Thor, Thorkel Sigvardt Thorkelsen*, adjunkt, f. 1856, cand. theol. 1881, cand. real. 1889, dr. phil. 1904, kst. 1905.
- Bjørneng, Gudrun*, lærerinde, f. 1869, latinartium 1888, ansat 1900.
- Holmboe, Louise Therese*, lærerinde, f. 1871, lærerindeeksamen ved Olaf Bergs skole 1894 og 1895, ansat 1901.²
- Tank, Roar*, midlert. lærer i skoleåret 1904—05, f. 1880, cand. mag. 04 (sprog-l.-hist. gruppe II og III).
- Nielsen, Fin Harald*, major i landstormen, f. 1851, timelærer i gymnastik fra 1885, fra 1889 tillige i tegning (og skrivning).
- Thomsen, Christian*, pers. kap. i Solum, f. 1876, cand. theol. 1901, timelærer i religion, matematik og regning 1903—05.
- Hoel, Christian*, lærer ved Skiens folkeskole, f. 1863, timelærer i sløid fra 1898.
- Torgersen, Peter*, snedkermester, f. 1859, assistent i sløid fra 1902.
- Castberg, Aage*, kaptein, f. 74, officer 98, timelærer fra 1906.
- Nielsen, Dora*, hjælpelærerinde i haandarbeide fra 1906.

Skolelæge fra 1898 praktiserende læge *Jakob Bøysen* opsagde sin post fra nytaar 1907. Hans vikar dr. *Moestue* fungerte fra høsten 1906 ut skoleaaret.

Skolens kasserer er fhv. adjunkt *O. L. B. Nielsen*.

Vagtmester er *Hans Engebretsen*, f. 1856, ansat 1898.

Under læreres sykdomsforfald eller fravær med stipendium eller av andre grunde i treaaret er timerne besørget dels av kolleger, dels av frk. *Sofie Johanssen*, frk. *N. Hanssen*, stud. real. *Holmen*, løytnant *O. Hanssen*, stud. theol. *Ording*, stud. jur. *Bj. Storaker*, pastor *Th. Bugge*, kaptein *Castberg*, løytnant *Keim*.

Under rektor Johanssens fravær i nogle uker i 1905 og 1906 som formand i fagskolekomiteen besørgetes rektorforretningerne av overlærer *Coucheron*, under hans sykdom og permission fra midten av mai 1907 ut skoleaaret av overlærer *Schneider*.

Overlærer *Coucheron* hadde i de sidste aar flere gange anfald av en slem leversykdom, men forsømte yderst sjelden sit arbeide mere end ganske faa dage ad gangen. I mai 1907 blev anfaldene hyppigere og sværere, og efter pinse formaadde han kun at læse enkelte av sine timer. Han underkastet sig i slutningen av juni en operation, og alt syntes at gaa godt, men en voldsom efterblødning rev ham bort natten til 3. juli.

III. Elevernes antal m. m.

a. Elevernes antal.

	April 1905			April 1906			April 1907		
	Gutter	Piker	Sum	Gutter	Piker	Sum	Gutter	Piker	Sum
Midsk. kl. I a	12	13	25	12	14	26	12	6	18
— - I b	14	8	22	15	13	28	12	9	21
— - II a	11	12	23	14	12	26	10	16	26
— - II b	11	12	23	18	9	27	15	13	28
— - III a	14	10	24	8	10	18	12	12	24
— - III b	10	9	19	9	12	21	18	9	27
— - IV a	15	5	20	15	11	26	9	10	19
— - IV b	9	8	17	12	9	21	7	12	19
Sum	96	77	173	103	90	193	95	87	182
Gymnasiet I	19	6	25	11	5	16	14	5	19
— 2 a	4	2	6	10	—	10	8	1	9
— 2 b	—	—	—	7	5	12	4	5	9
— 3 a	14	4	18	5	1	6	10	—	10
— 3 b	—	—	—	—	—	—	6	5	11
Sum	37	12	49	33	11	44	42	16	58
Samlet antal	133	89	222	136	101	237	137	103	240

Alle 4 klasser i middelskolen var i alle 3 aar delt i 2 parallele avdelinger.

b. Elevernes gjennomsnittsalder ved begynnelsen i sidste skoleaar.

Middelskolen kl. I b	12	aar
— - I a	11 ¹⁰ / ₁₂	-
— - II b	12 ⁵ / ₁₂	-
— - II a	13 ² / ₁₂	-
— - III b	14 ² / ₁₂	-
— - III a	14 ⁶ / ₁₂	-
— - IV b	15 ⁴ / ₁₂	-

Middelskolen kl. IV a . . .	15 ⁹ / ₁₂	-
Gymnasiet - 1	15 ⁹ / ₁₂	-
— - 2	17 ⁶ / ₁₂	-
-- - 3	17 ⁹ / ₁₂	-

c. Elevernes hjemstavn.

Av 222 vaaren 1905 hadde 60 hjemme utenfor byen

- 237 — 1906 - 67 — - —

- 240 — 1907 - 70 — - —

Fra Gjerpen var i de 3 aar 24—33—40

- Solum - - - - - 9—9—9

- Porsgrund- . - - - 10—9—9.

IV. Fagfordeling.

	1904—05.	1905—06.	1906—07.
<i>Fohanssen :</i>	Tysk 1—3 g. Hist. III b, IV a, 3 g. Religion IV a	Tysk IV a, 2 g., 3 g. Hist. IV b, 1 g. Relig. IV b	Tysk 1—3 g., II b. Norsk II b
	19 timer	18 timer	18 timer
<i>Coucheron :</i>	Matem. IV b, 1 g. Naturf. III a, 2 g., 3 g. Tegn. 2 g., 3 g.	Matem. III a, 2 g. a. Naturf. IV a, 1 g., 3 g. Tegn. 3 g.	Matem. IV a, 3 g. a. Naturf. III b, 1 g., 2 g. Tegn. 2 g.
	24 timer	24 timer	24 timer
<i>Schneider :</i>	Norsk I a, IV a, 3 g. Tysk 1 a. Hist. II a, III a.	Norsk II a, IV a, 2 g. Tysk II a Hist. I a, IV a,	Norsk I b, III a, 1 g., 3 g. Tysk 1 b. Hist III a
	24 ¹ / ₂ timer	24 ¹ / ₂ timer	26 ¹ / ₂ timer
<i>Blom :</i>	Norsk IV b, 2 g. Tysk IV a Engelsk IV b, 1 g. Hist. I b, II b.	Norsk II b, 3 g. Tysk III b, 1 g. Engelsk II b, 3 g. Hist. II b.	Norsk III b, 2 g. Tysk IV b Engelsk II b, III b.
	28 ¹ / ₂ timer	26 timer	24 ¹ / ₂ timer

	1904—05.	1905—06.	1906—07.
<i>Hanssen:</i>	Norsk II b, III b. Tysk II b Hist. I a, 1 g. Geogr. I a, II b, IV a	Norsk I a, III b, IV b. Tysk I b Hist. II a, 3 g. Geogr. III b	Norsk II a, IV b. Tysk II a Hist. II a, III b, IV a. 1 g. Geogr. IV b
	24 ¹ / ₂ timer	25 timer	25 ¹ / ₂ timer
<i>Scharffenberg:</i>	Relig. I b, II a, III b, IV b, 1 g., 3 g. Tysk II a, IV b. Engelsk II a.	Relig. I a, II b, III a, IV a, 1—3 g. Tysk III a, IV b. Engelsk III a.	Relig. I b, II a, III b, IV b, IV a, 1—3 g. Tysk IV a. Engelsk II a, IV a.
	25 timer	26 timer	27 timer
<i>Eliassen:</i>	Matem. III a, 2 g., 3 g. Naturf. IV b. Geogr. I b, 2 g, 3 g.	Matem. I b, IV a, 1 g, 3 g. Geogr. II b, 1 g, 3 g.	Matem. I a, II b, 1 g, 2 g. a & III indskr. Geogr. III b, 1 g., 2 g.
	25 timer	25 timer	25 timer
<i>Hoel:</i>	Naturf. Ia, II b, III b, IV a, 1 g. Matem. III b, IV a. Geogr. 1 g.	Naturf. III b, IV b, 2 g. Matem. II a, IV b, 2 g. b Geogr. I b, 2 g. Tegn. 2 g.	Naturf. I a, IV b, 3 g. Matem. III a, IV indskr. 2 g. b, 3 g. b. Geogr. II b, 3 g. Tegn. 3 g.
	25 timer	27 timer	28 timer

	1904—05.	1905—06.	1906—07.
<i>Borchsenius :</i>	Norsk 1 g. Engelsk III a, IV a. 3 g. Fransk 1 g., 2 g. Geogr. II a, III a, IV b	Norsk III a, 1 g. Engelsk IV a, 1 g. Fransk 2 g., 3 g. Geogr. I a, IV a,	Norsk IV a Engelsk III a, 2 g. Fransk 1 g., 3 g. Geogr. IV a
	28 timer	26 ¹ / ₂ timer	24 ¹ / ₂ timer
<i>Moe :</i>	Norsk I b Tysk I b Engelsk II b, III b, 2 g. Fransk 3 g. Geogr. III b	Tysk II b Engelsk III b, IV b, 2 g. Fransk 1 g. Geogr. IV b	Tysk III b Engelsk IV b, 1 g., 3 g. Fransk 2 g.
	27 timer	28 timer	25 timer
<i>Tank :</i>	Norsk II a, III a Tysk III b, III a Hist. IV b, 2 g.		
	23 ¹ / ₂ timer		
<i>Zernin :</i>		Norsk I b Engelsk II a Hist. I b, III b, III a, 2 g. Geogr. III a	Norsk I a Tysk I a, III a Hist. IV b, 2 g., 3 g.
		26 timer	29 timer

	1904--05.	1905--06.	1960--07.
<i>Thor :</i>		Geogr. II a Naturf. I b, II a, III a Mat. II b, III b, III & IV indskr. Tegning I b.	Geogr. I a, III a Naturf. II b, III a, IV a Mat. II a, III a, IV b
		24 timer	26 timer
<i>Frk. Bjørneng:</i>	Matem. II a Naturf. I b, II a Haandarb. piker Gymn. do.	Matem. I a Naturf. I a, II b Haandarb. piker Gymn. do.	Matem. I b Naturf. I b, II a Haandarb. piker Gymn. do.
	26 timer	26 timer	26 timer
<i>Frk. Holmboe:</i>	Relig. I a, II b, III a Regn. I a Skrivn. I--IV Sang	Relig. I b, II a, III b Tysk I b Skrivn. I--IV Sang	Relig. I a, II b, III a Hist. I a Skrivn. I--IV Sang
	25 timer	25 timer	25 timer
<i>Nielsen :</i>	Gymn. gutter Tegn. I a--I g.	Gymn. Gutter Tegn. I b--I g.	Som det foregaaende aar
	30 timer	32 timer	32 timer

	1904—05.	1905—06.	1906—07.
<i>Thomsen</i> :	Relig. 2 g. Mat. I b, II b, III & IV indskr.	.	
	14 timer		
<i>Castberg</i> :			Hist. I b, II b Geogr. I b, II a
	9 timer		

Chr. Hoel med *P. Torgersen* som assistent i alle 3 aar sløid I—IV = 8 timer.

Frk. Dora Nielsen : Hjælpelærerinde i kvindelig haandgjøring 1906—07 = 3 timer.

V. Timefordelingen.

	Middelskolen.				Gymnasiet.				
	I	II	III	IV	I	2		3	
						a	b	a	b
Religion.	2	2	2	I	I	I	I	I	I
Norsk	5	4	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	4	5	6	4	5
Tysk	6	5	5	5	3	3	3	3	3
Engelsk.		5	5	5	4	2	7	2	7
Fransk					4	2	4	2	3
Historie.	3	2	3	3	3	3	5	3	5
Geografi	2	2	2	2	I	I	I	2	2
Naturfag	3	2	2	3	4	5	I	5	I
Regning og matem.	5	5	5	5	4	6	2	6	3
Tegning	2	2	2	2	2	2		I	
Skrivning	2	I	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}					
Legemsøvelser . . .	g. 3 p. 2	g. 3 p. 2	g. 3 p. 2	g. 4 p. 2	} 4	4	4	4	4
Haandgjerning . . .	g. 2 p. 3	g. 2 p. 3	g. 2 p. 3	g. 2 p. 3					
Sang	I	I	I	I	2	2	2	2	2

a = reallinjen ; b = sprogl.-hist. linje, som først oprettedes i 1905.

Alle 4 klasser i middelskolen var i disse 3 aar delt i 2 parallelklasser.

Gutter og piker i IV fik undervisning hver for sig i 1 ukentlig time.

I gymnastik utgjorde pikerne 3 partier : I a & b, II a & b, III og IV ; i de to sidste aar var dog pikerne i III og IV sammen kun den ene time om uken ; gutterne utgjorde 4 partier : I a & b, II a & b, III og IV, 1—3 gymn., IV hadde desuten 1 t. u. særskilt.

Gymn.s 3 klasser utgjorde 1 parti i sang.

I haandarbeide var pikerne i III og IV kombinert, i 1905—06 dog med en hjelpeleererinde.

I Gymnastik var helt eller for det meste fritat i 1904—05 i gymnasiet 2, i middelskolen 11, i 1905—06 i gymn. 1, i middelskolen 15 (13 piker), i 1906—07 i gymn. 3, i middelskolen 20 (17 piker). Gymnasiets piker deltok ikke i dette fag.

I sang var fritat i 1904—05 i gymn. 21, i middelskolen 37, i 1905—06 i gymn. 28, i middelskolen 7. I 1906—07 var denne undervisning sløffet den største del av aaret paa grund av frk. Holmboes sykdom.

I tegning var i 1906—07 1 elev fritat.

I religion var i 1904—05 fritat i gymn. 2, i middelskolen 4, i 1905—06 i gymn. 1, i middelsk. 4, i 1906—07 i gymn. 4, i middelsk. 4.

I andre fag i middelsk. for tysk i 1904—05 13, i 1905—06 5, i 1906—07 7; for engelsk 1905—06 1, i 1906—7 1, matematik 1904—05 1, 1905—06 8, 1906—07 8.

VI. Undervisningen 1906—07.

Middelskolen.

Religion.

- I b.* Efter Vogts bibelhistorie, forkortet av dr. Bang, gjennomgaat det gamle testamente. Repetert katekismen. Av Klaveness' forklaring gjennomgaat til 2den artikkel. Læst de reglementerte salmevers.
- I a.* Efter Vogts bibelhistorie, fork. af dr. Bang, læst og repetert det gamle testamente. Av Klaveness' forklaring

læst og repetert til den 2den artikel. Av katekismen læst 2den og 3die artikel med Luthers forklaring. Læst de reglementerte salmer.

II b. Efter Vogts bibelhistorie, fork. av dr. Bang, læst og repetert det nye testamente til »Apostlernes gjerninger.« Av Klaveness' forklaring læst og repetert fra den 2den artikel til 4de part. Av katekismen repetert tekstordene til 1ste part og 1ste artikel. Læst de reglementerte salmer.

II a. Efter Vogts bibelhistorie, forkortet av dr. Bang, kortelig repetert det gamle testamente og gjennomgaat det nye testamente til »Apostlernes gjerninger.« Av Klaveness' forklaring repetert 1ste artikel og videre gjennomgaat til 4de part. Efter katekismen gjennomgaaet 4de og 5te part. Læst de reglementerte salmer.

III b. Efter Vogts bibelhistorie, forkortet av dr. Bang, gjennomgaat fra »Apostlernes gjerninger« ut og repetert det hele pensum. Av Klaveness' forklaring gjennomgaat 4de og 5te part og repetert de 5 parter. Repetert salmerne. Gjennomgaat bergprædikenen (Math. ev. kap. V—VIII). Git en oversigt over kirkeaaet og gudstjenestens ordning.

III a. Efter Vogts bibelhistorie, fork. af dr. Bang, læst fra »Apostlernes gjerninger« boken ut. Derpaa repetert hele bibelhistorien. Av Klaveness' forklaring læst 4de og 5te part. Derpaa repetert alle 5 parter. Repetert de i kl. I og II lærte salmer.

IV a & b. Gjennomgaat Brun og Casparis kirkehistorie. Efter Lukas evangelium (kap. XXII—XXIV) gjennomgaat Jesu lidelseshistorie. Git en oversigt over kirkeaaet og gudstjenestens ordning.

Norsk.

I b. Av Pauss og Lassens læsebok i Modersmaalet er læst et utvalg paa ca. 100 sider prosa og endel digte. Oplæsning efter hjemmeforberedelse (tildels fra katetret) og

fremsigelse av utenatlærte digte. Indholdet av det læste er gjennomgaat og tilegnelsen prøvet ved samtale og eksamination. Analyse efter læsebogen; de grammatiske elementer (særlig ordklasserne) indøvedes uten grammatisk lærebog i begyndelsen av skoleaaret; derefter Hofgaards grammatik til verbet. Av Hougens retskrivningsregler læst §§ 1—20 med tilsvarende skriftlige øvelser (diktater og gjenfortællinger); et par friere arbeider. Ialt ca. 40 skriftlige arbeider.

- I a.* Læsning og gjenfortælling efter Pauss og Lassen, II, 1 og 2. Ialt gjennomgaat ca. 80 sider. Følgende digt lært utenat: Dyre Vaa, Raad for uraad, Ja vi elsker, Den norske sjømand, Ola Glomstulen, Ro, ro, Rabbeskjær og Slædefart. Hofgaards grammatik til § 81, sætningslæren, læst og repetere. Hyppig analyse. Hougens retskrivningsregler til 2det avsnit. Skriftlige arbeider: en gjenfortælling hver uke, en diktat som regel hver anden uke og et par stile som 17. mai og Da aktiemøllen brændte.
- II b.* Av Pauss og Lassens læsebok II, 2 & 3 læst og mere eller mindre utførlig behandlet ved samtale eller gjenfortælling omtr. 100 sider prosa og poesi, 9 digte lært utenat — derav 6 av »Fædrelandssange«. Hofgaards grammatik læst med endel forbigaaelser; analyse efter hjemmeforberedelse i læseboken. Et skriftlig arbeide hver uke, mest gjengivelse dels av oplæste smaastykker dels av gjennomgaaede stykker i læseboken eller diktat, tildels med efterarbeide (mest sproglige øvelser); nogle faa stile. 1 time ukentlig grammatik og analyse, $1\frac{1}{2}$ time til skr. arbeider og $1\frac{1}{2}$ time til læsning og digt.
- II a.* Av Pauss og Lassens læsebok 2det skoletrin er gjennomgaat stykkerne no. 39, 93, 97, 98, 104—116, 144—147, 149, 151, 153—160, 163, 164, 170, 171, 197. (Angivelserne efter 2det oplag). Tils. 72 sider. No. 93, 97 157, 171 177, 197 er lært utenat. Hofgaards grammatik

repetert. Analyse i forbindelse med læsningen. Følgende skriftlige arbejder er besvarte: 1. Fortæl noget, som hændte i ferierne. 2. Oversættelse fra tysk (for to elever: brev). 3. Et sæterbesøk — med benyttelse av læsebokens no. 149. 4. En slædefart — med benyttelse av læsebokens no. 171. 5. Gjenfortælling. 6. Valgfri opgave. 7. Gjenfortælling. 8. Beskriv det hus, hvori du bor. 9. En skitur. 10. En snestorm. 11. Valgfri opgave. 12. (Ex tempore.) Fortæl om den aarstid, du synes bedst om. 13. Paa kinematografen I. 14. Paa kinematografen II. 15. Oversættelse fra engelsk.

III b. I Pauss og Lassens læsebok II 3 endel stykker, som stod igjen. I III 1 & 2 Nordiske gudesagn 1—5. Fortæll. av Norges hist. 6—9. Brødrene, Maaltrøsten, En tiurlek i Holleia, Sildefisket paa Bergenskysten, Folgefonden, En by paa vestlandet i gamle dage, Fra Lofoten, Mellem slagene, Av fuglenes liv, Fra fremmede lande, Under den norske kyst, Fra Østerdalen, Bergljot. Utnad: Asgaardsreien, Paa Karl Johans begravellesdag, Det fredede træ, Norges storting, Terje Viken.

Hofgaards gram. § 81 og ut, repetert forskjellige avsnit. Hougens retskrivningsregler: De geografiske navne og fremmedordene; repetert til § 26.

Følgende 12 stile: Hvorledes tilbragte du dine sommerferier? Vore haver om høsten. En begivenhed, som gjorde sterkt indtryk paa mig. Stenkullene og deres nytte. Hvad nytte har vi av vore skove? Kort gjen-givelse af Terje Viken. Fortæl om møllens brand. Et besøk hos tandlægen. Beskrivelse av et par ski. Den, som graver en grav for andre, falder selv deri. Hvilken historisk person, synes du bedst om? Om bartrær.

Forø . . . diktater, gjenfortællinger og oversættelser fra enge . . .

III a. Et ut . . . av Pauss og Lassens læsebok III, 1 & 2 (deriblandt samtlige mytologiske og historiske stykker;

En aften paa Giske; 2den akt av Jacob von Tybo). Endel digte utenad, væsentlig national-litteratur. Til gjennemgaaelsen av det læste er knyttet nogle oplysninger om de viktigste forfattere.

Analyse (væsentlig til indøvelse av sætningslæren); af Hofgaards gramm. repetert verbet og sætningsindelingen.

14 skriftlige arbeider, dels friere arbeider efter forbedrende gjennomgaaelse, dels gjenfortælling, vanskeligere diktat og oversættelse fra tysk eller engelsk. Til en av stilene er levert en diktert besvarelse.

IV b. Av Pauss og Lassens læsebok, andet og tredje skoletrin er gjennomgaaet: Kristian d. 2dens vise, Petter Dass: Fjeldbyggen, Holberg: Den politiske kandestøper — et utvalg av 17 sider, J. N. Bruun: Norges herlighet, Wessel: Hundemordet, Oehlenschlægers Hakon jarl — et utvalg av 12 sider, Evald: Valkyriernes møte, Wergeland: Røst i ørkenen og Hyttens skjønnhet, Welhaven: Prote-silaos og Strilerne, Asbjørnsen: En tiurlek i Holleia, A. Munch: Et fjeldvand, Petter Dass: Prestereiser i Nordland, Jonas Lie: Silden kommer, Ibsen: Terje Viken, Bjørnson: Over de høie fjelde, Asbjørnsen: En aften i Alexandria, Jonas Lie: av Nordfjordhesten — 2 sider. Tilsammen: 80 sider. Av landsmaal er læst: Av Pauss og Lassen: Henningsvisen. Av Kohts lesestykker: Han far sjøl i stova, Dei gamle fjelle, Keringi mot straumen, Slaget ved Standfordbru, Veddemaale millom Magnus og Harald Gille, Bamse brakar, Kolbotnbrev, Jørn, Sjøormen. Tils. 20 sider. Repetert Hofgaards grammatik. Meddelt de til forfatterlæsningen hørende literaturhistoriske oplysninger, diktert det fornødne om versfötter, literaturarter samt troper og figurer, hvilket alt derefter er lært utenad. Følgende skriftlige oppgaver er besvarte: 1. Hverfor kaldes St. Gotthardt Europas geografiske middelpunkt? 2. Beskrivelse av hesten, 3. Beskrivelse av æbletræet, 4.

Sammenligning mellem granen og bjerken, 5. En utsigt, 6. Giv en utvortes karakteristik av en person av dit be- kjendtskab (uten navns nævnelse), 7. En vinterdag (tenta- men), 8. Utfyld den foregaaende utvortes karakteristik til en fuldstændig karakteristik, 9. Holland og hollæn- derne, 10. Den religiøse og politiske situation i Tysk- land ved Gustaf Adolfs fremtræden, 11. De religiøse og politiske forhold i Frankrig ved Henrik d. 4des tronbestig- else, 12. Samme opgave forkortet, 13. Landmandens viktigste arbeidér om vaaren, 14. Beskrivelse af en land- eiendom, som er tilsalgs, 15. En kjøretur, hvori kortelig omtales hesten, vognen, kusken, veiens beskaffenhet, hændelser underveissamt fremkomst til bestemmelsesstedet. For de forskjellige arter av opgaver er til veiledning for dispositionen dikteret schemata, som derpaa er lært utenad.

IV a. Av Pauss og Lassen III, 1 læst : Wergeland : Juleaften, Til min gyldenlak (utenad), Var jeg en arbeidsmand. Av III 2 : Moe : Blind-Anne, A. Munch : En aften paa Giske. Endvidere læst stykkerne Polykarp, Lad-Hans, Islandsk bondegaard, Av fuglenes liv, Fra fremmede lande, samt 1ste akt av den politiske kandestøper. Literaturh. oplys- ninger bak i boken om Wergeland, Welhaven, Asbjørnsen og Moe. Av Kohts landsmaalsutvalg læst 20 sider. Bjørsets grammatik repetert i en 14-daglig time. Hyp- pig analyse.

Stile : 1. Beskrivelse av Bratsberg amt, 2. Hvilke næringsveie er særlig betinget av, at Norge er et Kyst- land, 3. Hvilken av den nyere tids oppfindelser anser du for den viktigste? 4. De fire første scener av »En aften paa Giske«, 5. De to sidste scener av do., 6. November- indtrykk, 7. (tentamen) En vinterdag, 8. Ordliste, 9. Ak- tiemøllens brand, 10. Den, som graver en grav for an- dre, falder ofte selv deri. 11. En skistavs historie, 12. Skiens kirke. 13. Hvilken virksomhet gir vore vasdrag

anledning til ? 14. En vakker utsigt, 15. (eksamen) Mit friluftsliv om sommeren. Desuten jevnlig diktat til indøvelse af fremmedord, ord med hv, gj etc., sammenfattet i opgave nr. 8 (se ovenfor).

Tysk.

- I b.* Læst og repetert Knudsens og Kristiansens lærebok for begyndere til s. 96. Samtaleøvelser i tilknytning til læsestykkerne. Bøiningsmønstrene indøvede dels mundtlig, dels skriftlig (paa vægtavlen og i stilebøkerne). Stadig eksamination i og opfriskelse af gloser. Retroversionsøvelserne gennemgaaet mundtlig og skriftlig flere gange.
- I a.* Knudsen og Kristiansens lærebok til side 75 læst og repetert. Skriftlige øvelser: Bøininger og retroversioner.
- II b.* Av Knudsen og Kristiansens lærebok side 74—97; Bjørset I side 1—21. Grammatik: formlæren læst og repetert. Hver uke et skriftlig arbeide, mest retroversioner efter elementarboken og de læste stykker i Bjørsets læsebok. (Klassen stod adskillig tilbage).
- II a.* Av Knudsen og Kristiansens lærebok er gennemgaaet side 86—99. Det meste er lært utenad og derefter benyttet til samtaler. Av Bjørsets tyske lærebok I er læst statarisk no. 1, 2, 4—11, 13, 14, 30, 31, 33—35, 46, 50, 52, 55. Tilsammen 25 sider. Av samme bok er læst kursorisk no. 15—24, 27, 29, 39, 40, 41, 43, 45, 47, 48, 51. Tilsammen 26 sider.
- Av Løkkes grammatik er læst og repetert det viktigste av formlæren. Stadige samtaleøvelser paa grundlag fornemelig av den statariske læsning. Et skriftligt arbeide ukentlig, dels hjemme, dels paa skolen.
- III b.* (5 t.) Av Bjørset I læst nr. 50, 55, 56. Av Bjørset II nr. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 11, 15, 16, 21, 26, 29, 44, 45¹ og 2. Utenfor pensum omtr. 30 sider. Løkkes grammatik: formlæren repetert og kasuslæren gjennomgaaet. Skolestil hver uke, hjemmestil i regelen hver anden uke,

fra først av efter retroversionsstykkerne i læseboken, siden efter Kristiansens stiløvelser.

III a. Bjørsets læsebok I, nr. 43, 50, 55, 56, II, nr. 2, 3, 4, 7, 8, 11, 15, 16, 21, 26, 29, 44, 45, 1-2, ialt ca. 30 sider. Cursorisk læst ca. 25 sider. I grammatik først repetert formlæren, dernæst læst og repetert kasuslæren, § 94-121 med tilsvarende avsnit i stiløvelserne. I ukentlig skolestil, i begyndelsen delvis efter gjennomgaaelse.

IV b. I Bjørset II: 45, 49, 51, 52, 53; i III: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 12, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 32, 34, 38, 40, 42, 43. Læst ut og repetert Løkkes lille gramm. Stil hjemme og paa skolen hver uke.

IV a. Av Bjørsets tyske læsebok I og II repetert det statariske pensum for klasse III (30 sider) og av II læst statarisk nr. 45 og 78, av III nr. 1, 2, 3, 6, 9, 18, 26, 38, 40, 42 (30 $\frac{1}{2}$ side), desuten cursorisk og extempore 60 sider. Repetert det hele statariske pensum.

Læst og repetert Løkkes grammatik ved Johanssen. Skriftlige øvelser hver uke hjemme og paa skolen dels efter Kristiansens stiløvelser, dels efter tidligere eksamensoppgaver og for klassen særskilt utarbeidede oppgaver. Hver 14de dag er 2 sammenhengende timer anvendte til en længere skriftlig oppgave.

Engelsk.

II b. Brekkes begynderbok læst og repetert til Rich Peter the Pedlar. Samtaleøvelserne som regel skrevet paa væggtavlen og retroversionsøvelserne bak i boken skrevet dels hjemme, dels paa skolen. Grammatiken (bak) lært i tilslutning til øvelserne.

II a. Av Brækkes lærebok for begyndere læst og repetert til paa 67 (Rich Peter the Pedlar) og av »Tillægget« side 75—83.

Skriftlige øvelser i tilknytning til læsestoffet, diktat,

besvarelse av opstillede spørsmål, kort gjengivelse av de letteste smaastykker og retroversionsøvelser til nr. 25. Gjennemgaaet grammatiken.

III b. I Brekkes begynderbog Rich Peter the Pedlar. I Ny eng. læsebok no. 1—10, 14, 16, 17, 21, 23, 26, 29, 31 (1—3, 7—8), 32, 35, 41.

I Knaps (lille) gramm. til § 80. I begynderboken er retroversionsøvelsene dels muntlig, del skriftlig repetert. Forøvrig hver uke dels skriftlige gjengivelser av de læste stykker, dels gjenfortællinger efter Holmboe.

III a. Av Brekkes begynderbok læst Rich Peter the Pedlar, av Ny eng. læsebok læst 35 sider av det fastsatte pensum, desuten gjennemgaaet 27 sider. Av Knaps grammatik læst til § 30. Før nytaar stil efter Alnæs & Høst's øvelser, efter jul i regelen gjenfortælling hver uke.

IV b. (5 t.) Læst som pensum efter Brekkes læsebok: Scotland, Mysterious Englishmen, Tom's First Adventure, Canvas Boat, White Ship, Coal, Dog, Guy Fawkes, Rowland Hill, George Stephenson, David Livingstone. Utenfor pensum læst og gjenfortalt, men ikke repetert omkr. 15 sider, extempore omtr. 45 sider. Knaps grammatik læst ut og repetert. Skriftlige øvelser hver uke, væsentlig gjenfortællinger efter Eitrem. Efter gjennemgaaelsen har gjenfortællingerne været git den hele klasse til omskrift hjemme med paabudt indarbeidelse av en række opgivne uttryk og vendinger.

IV a. Av Brekkes læsebok repetert det statariske pensum for klasse III ($30\frac{3}{4}$ side) og begynderbokens grammatik. Av samme læsebok læst statarisk nr. 31, 35, 41, 42, 43, 44, 46, 51, 59, 62, 63 ($30\frac{1}{4}$ side), desuten kursorisk og extempore 72 sider. Repetert det hele statariske pensum. Læst og repetert Knaps grammatik. Hver uke gjenfortælling, væsentlig efter Eitrem's opgavesamling, og diktater dels av kjendte, dels av ukjendte stykker.

Historie.

- I b.* Av A. Ræders lærebok: Fra indledning til »Tiden fra 843 til omtr. 1300« samt av nordens historie »Norge« (side 83) til »Sverige« (side 98).
- I a.* Av Ræders historie for middelskolen læst og repetert fra oldtiden til »Tiden fra 843 til omtr. 1300.« Dernæst læst og repetert fra side 83 »a. Norge« til side 97 »Den oldnorske litteratur.«
- II b & a.* Av A. Ræders lærebok: Fra »Tiden før 843 til omtr. 1300« til »Den nyere tid«. Ræders »Historien i fortællinger« i stor udstrækning anvendt til utfylldning. Episoder av Norges historie læst efter den norske læsebok.
- III b.* Av Ræders verdenshistorie for middelskolen er læst og repetert fra »Den nyere historie« til »Norden under den franske revolution«.
- III a.* Av Ræders lærebok i verdenshistorien læst s. 118—240 (den nyere tid til Wienerkongressen). Navne og aarstal behandlede paa vægtavlen. Til supplering er bl. a. læst Listow »Luther paa rigsdagen i Worms« og »Slaget ved Lützen« (efter Pauss og Lassens norske læsebok) samt utvalgte stykker av større historiske fremstillinger for at faa en fyldigere behandling av enkelte partier, f. eks. om den sidste norske erkebiskop og familien paa Østeraat, Rusland under Peter den store, freden i Roskilde og Kjøbenhavns beleiring, enevældets indførelse i 1660 o. fl. Adskilligt illustrasjonsmateriel er benyttet, særlig til Nordens historie og Napoleons-tiden.
- IV b.* Ræders lærebok, fra side 339 og boken ut. Derefter repetert hele boken.
- IV a.* Læst Ræders verdenshistorie for middelskolen fra »Norden under den franske revolution til slutningen. Repetert hele boken,

Geografi.

- I b.* Horns lærebok: Fra begyndelsen til Rusland. Karttegning.
- I a.* Efter en kort indledning til geografien gennemgaaet og repetert de skandinaviske lande og Rusland.
- II b.* Læst fra Storbritannien og ut Europa samt indledningen til Europa; repetert det i aaret læste. Karttegning paa skolen.
- II a.* Horns lærebok: Fra Rusland og ut Europa. Karttegning.
- III b.* Horns geografi fra Asien og til Fysisk geografi læst og repetert. Den matem.-astronomiske geografi behandlet i betydelig større utstrækning end i læreboken og ledsaget av iagttagelser paa himmelen flere aftener. Forsøket er interessant, fordi det viste, at eleverne paa denne klasses standpunkt er mottagelige for emnet og interessert for det. Som regel blev kun en del av timen brukt til dette emne, resten bruktes til repetition av almindelig geografi.
- III a.* Gjennemgaaet og repetert (efter Horns lærebok) de fremmede verdensdele samt fysisk, matematisk og politisk geografi. Karttegning.
- IV b.* Læst Horns geografi for middelskolen fra matematisk geografi til slutningen. Repetert hele åren, de viktigste avsnit 2 gange.
- IV a.* Horns geografi læst i sin helhet og repetert Skandinavien.

Naturfag.

- I b.* Efter Sørensens botanik er læst de 20 enkelttyper, der tillige er pressede. Av Zoologi er læst hvirveldyrenes række.
- I a.* Botanik. Enkelbeskrivelserne i Sørensens botanik; delvis repetition. Mange ekskursjoner. Zoologi: Læst og repetert fra begyndelsen til krybdyr i Sørensens lærebok.

II b. 1. Zoologi. Gjennemgaat og repetert de lavere dyr (fra insekter).

2. Botanik. Gjennemgaat og repetert de viktigste familier av blomsterplanter og blomsterløse samt planternes bygning og liv. Enkelte ekskursioner. Herbariumet utvidet.

II a. I botanik er læst samtlige familier undtagen 2 (græsfam., lyngfam.) I Zoologi er Sørensens lærebok læst ut (fra leddyr).

III a & b. 1. Zoologi. Repetert pensum.

2. Botanik. do. do.

Enkelte ekskursioner. Utvidet herbarierne.

3. Fysik. Gjennemgaat sidste halvdel av mekaniken (fra aggregattilstande) og det lille avsnit om »Kemi«.

IV a & b. 1. Fysik. Gjennemgaat mekanik, varmelære, magnetisme og elektricitet med mange eksperimenter. Repetert det hele pensum.

2. Antropologi og sundhedslære. Gjennemgaat det menneskelige legemes bygning og enkelte punkter av sundhedslæren.

Regning og matematik.

I b. Indøvet tids- og tælleenheter. Efter en kort repetition av decimalbrøk er læren om alm. brøk indøvet i sin helhet. Efter nytaar lettere geometriske øvelser.

I a. Regning: Regningsarterne med de indecimale enheter indøvet fra nyt; herunder ogsaa medtaget £, sh. og d. Læren om brøk behandlet og indøvet i sin helhet. Decimalregningen repetert og afsluttet. Den enkelte reguladetri indøvet efter Ole Johannesens regnebok, 3. hefte.

Geometriske øvelser i 2det halvaar 1 til 2 timer ukentlig: rette linjer, cirkel, vinkler og trekantkonstruktioner.

II b. Regning: Enkelt og sammensat reguladetri og be-

gyndelsen av procentregningen. (Ole Johannesens regnebok, 3. hefte).

Aritmetik: Bonnevie og Eliassens lærebok til nr. 83 (multiplikation av to polynomer).

Geometri: Bonnevie og Eliassens lærebok til Parallele linjer.

(Klassens standpunkt usædvanlig lavt).

II a. 1. Praktisk regning: Enkelt og sammensat reguladetri, procentregning.

2. Aritmetik: Gjennemgaat og repetert fra s. 1—51 ut multiplikation) efter Bonnevie og Eliassens lærebok.

3. Geometri: Gjennemgaat og repet. fra side 1—96 i Bonnevie og Eliassens lærebok. Opgaver fra det gjennemgaaede pensum.

III b. 1. Praktisk regning: Procent, rente, rabat, diskonto og rentesrente.

2. Aritmetik: Gjennemgaat og repetert efter læreboken fra s. 49—122.

3. Geometri: Gjennemgaat og repetert efter læreboken fra s. 43—90. Talrige opgaver fra alle dele av pensummet hjemme og paa skolen.

III a. Praktisk regning: Procent- og renteregning.

Aritmetik: Fra division i 1ste bok og til 3die bok. Repetert til brudne brøker.

Geometri: Læst og repetert fra Parallele linjer og til 3die bok.

IV a & b. 2. Praktisk regning: Diskonto, obligationer, delings- og blandingsregning, flade- og kubikberegning. Regnskabsførsel (efter Klingenberg).

2. Aritmetik: Ligninger, proportioner, potenser og rodstørrelser — Bonnevie og Eliassens lærebok ut og repetert.

3. Geometri: Bonnevie og Eliassens lærebok fra side 86 og ut. Repetert hele pensumet. Konstruks-

tioner. Talrige opgaver fra alle dele av pensumet hjemme og paa skolen.

Indskrænket pensum : Praktisk regning og konstruktioner.

Skrivning.

- I a & b.* Thorsen og Wangs 1ste, 2det og 3die hefte. Øvelsesbok ved siden. Øvelser i at skrive paa vægtavlen. Til hver time skrevet hjemme 5 linjer av et bokstav eller et tal.
- II a & b.* Thorsen og Wangs 3die og 4de hefte. Øvelse i at skrive paa vægtavlen. Til hver time skrevet hjemme.
- III a & b.* Thorsen og Wangs 4de og 5te hefte. Hver time diktat (12 trykte linjer diktert paa 12 minutter). Skrevet hjemme til hver time.
- IV a & b.* Thorsen og Wangs 5te hefte. Hver time diktat (12 trykte linjer diktert paa 12 minutter). De sidste timer av skoleaaret benyttet til renskrivning av regnskapsbøkerne.

Tegning.

- I a & b.* Lette fladornamenter, enkle stiliserede blomster og blade samt efter smaa gjenstande som nøkler, knive, blækhus o. s. v. Tegningerne skraveret med kridtfarve.
- II a & b.* Efter Petersens, Hirths og Häuselmanss plancher samt efter lette gjenstande, tildels farvelagt med vandfarve.
- III a & b.* Perspektivlærens enkleste regler gjennemgaaet paa vægtavlen. Trækklodser tegnet i forskjellige sammenstillinger og ganske lette bruksgjenstande.
- IV a & b.* Grupper av trækklodser og alm. bruksgjenstande, tildels skyggelagt.

Gymnasik.

Gutter:

- I a & b.* Bentzens tabel IV—VIII,

II a & b. Bentzens tabel VII—XIII.

III & IV. do. do. X—XVIII.

Lek som regel anvendt hver time. Skiveskydning med salongevær. Svømmebevægelser indøvet. Under eksamen er timerne fornemmelig anvendt til stavsprang, længdesprang m. m. samt til fotboldspil.

P i k e r :

I a & b. Betzens tab. IV, 1—VI, 2. Vaar og høst boldspil ute.

II a & b. do. do. V, 1—VII, 4. do. do.

III & IV. do. do. VI 1—VIII, 2. do. do.

Haandarbeide.

G u t t e r :

Undervisningen har som tidligere foregaat efter Kjenneruds modelrække, hvoraf følgende numre er utførte.

IV a & b. 84, 91, 96, 103, 104, 105.

III a & b. 77, 80, 81, 84.

II a & b. 70, 72, 77.

I a & b. 54, 69.

For at undgaa klassernes opdeling i mindre partier, har de dygtigste faat utføre forskjellige mellemarbeider.

Endel av de utførte arbeider er beisede og bonede.

P i k e r :

I a & b. Klippet og syet et linnet ued linning, rynker og splitbelæg. Øvelseslap med knaphuller. Ret og vrang vanter.

II a & b. Navneduk og øvelseslap med baand, hækter, knap og knaphul, hulfald Strømpestrikn.

III a & b. Navneduk, stopning, øvelseslap, strømpestrikn.

IV a & b. Repetert de vanskeligere øvelser, saasom 3 slags lapning, splitbelæg o. l. Utført enkelte dele av skjorten (klaf, splitsmut). Klippet og syet en bluse (utført maskinsømmene hjemme). Strømpestrikning efter selvstændig beregning.

Gymnasiet.

Religion.

1 *gymn.* Ved foredrag gennemgaaet indholdet av det gamle testamentes skrifter, dets inndeling og samling, særlig omtalt den hebraiske poesi og de profetiske skrifter.

Gjennemgaaet de fastsatte salmer og kapitler av de profetiske skrifter.

Hovedtrækkene av kirkens historie i oldtiden og middelalderen er gennemgaaet i foredrag.

2 *gymn.* Av kirkens historie gennemgaaet i foredrag fra det 4de aarhundrede til nutiden med særligt hensyn til den norske kirke.

Gjennemgaaet indledning til det nye testamente, særlig omhandlet Johannes evangelium og paabegyndt gennemgaaelsen av evangeliet.

3 *gymn.* Gjennemgaaet Johannes evangelium kap. II, XI, XIII—XVIII. Gjennemgaaet indledning til brevene og læst Rom. kap. I, 1—18, III, V—VIII, I Petr. og av Johs. aabenbaring gennemgaaet kap. XXI, 1—8, XXII.

I tilknytning til Jensen: Kristenlæren gennemgaaet den kristne tros- og sedelære.

Norsk.

1 *gymn.* Av Hægstad og Skards »Norsk diktning efter 1814« et utvalg av følgende nyere forfattere: Asbjørnsen, Jørgen Moe, Welhaven, Wergeland, Bjørnson, Ibsen, Vinje, Garborg, Kielland, Ivar Aasen. Desuten er oplæst for klassen: Jørgen Moe: En vandring og et eventyr, Bjørnson: En glad gut (i utdrag), digte av Ibsen og Bjørnson; et utvalg norske dyre-eventyr. Av Aasen er bl. a. læst oversættelsen av Frithjofs saga. Til disse læsestykkers gennemgaaelse er knyttet utførlige biografiske meddelelser om forfatterne, især skildringer av deres ungdomsliv (efter H. Jægers litteraturhistorie, sammes fest-

skrift om Ibsen 1888, »Samtidens« do. om Jonas Lie og andre kilder.

Den grammatiske kundskab er søkt vedligeholdt ved en utførlig gjennomgaaelse av formlæren (særlig verbet), uten benyttelse av lærebok, og ved øvelser i analyse av vanskeligere stykker. Hermed er forbundet ordforklaringer osv. til belysning av forholdet mellem riksmaal og landsmaal. Av Nygaards »Sproget i Norge« er læst de 5 første sider; desuten nogle sprogprøver fra reformationstiden.

Følgende skriftlige arbeider:

1. Et sommerminde, 2. Oversættelse fra tysk (Hahn: Preussens Demüthigung und Wiedergeburt), 3. Beskrivelse av en av Skiens offentlige bygninger, 4. og 5. Eventyret om Per, Paal og Esben Askelad (A Kort sammendrag, B Eventyrets moral), 6. Alexandertoget og dets følger (tentamen), 7. Oversættelse fra tysk (Aus dem Privatleben Schillers), 8. Hvad har du seet av verden utenfor dit hjemsted? 9. Fortæl noget om din merkeligste reise og forklar, hvad der forekommer dig behageligt eller ubehageligt ved det at reise, 10. Mange bække smaa gjør en stor aa (forklaring og sammenligning med beslægtede uttryk), 11. Samme ordsprogs anvendelse paa de menneskelige forhold, 12. Wilhelm Tell, 2den akts første scene (referat og utlægning).

2 *gymn.* I Pauss og Lassens III, 3: Den politiske kandestøper, De norskes karakter, Av Bergens beskrivelse, Peder Paars, Epistola CLXXVI, Av maidagen, Rungsteds lyksaligheter, klagesang over Fr. V, Ved dødens komme, Norges herlighet, En sang, Kjærlighet uten strømper, Til mit fædreland, Rude og potte, Hakon Jarl (digtet), Morgenvandring, Guldhornene, Aladdin. Landsmaal (Garborg og Mortenson): Tobias Skuddermand, Jeg tente paa Kjølstad, Reise til sæteren, Tormod Kobrunarskald,

Kunnskap, Draumkvæ, Edvard Storm, Millemalderen, Haakonarmaal, Macbeth.

Oldnorsk: Nygaards begynderbok til Jertegn ved den blinde mand.

Broch og Seips (lille) litteraturhist. indtil Den nyere norske litteratur, med utfylldning efter forskjellige kilder. Meddelelser om versemaal.

Følgende 14 stile: Alexander den store og hans verdenshistoriske betydning, Skildring af høsten, Hvad er det, som forleder til ofte ikke at sige sandheden? Om utvandringen, dens aarsaker, lys- og skyggesider. Hvorpaa berodde kirkens magt i middelalderen? Dagspressens betydning og værd, At utvikle, hvorfor ledigang er rot til alt ondt, Paavis de historiske og geografiske forhold, der har bidraget til at skape det engelske folks storhet, Hvilken betydning har Holbergs utenlandsreiser hat for hans utvikling og forfatterskap? Almindelig verneplikt, dens værd for folket og for den enkelte, Hvorfor søker stormakterne at skaffe sig kolonier? En vaardag, Jernets rolle i nutiden, Den romantiske digtning i Norden i begyndelsen av forrige aarhundrede (eksamen).

3. *gymn.* Et utvalg nyere norsk litteratur fra 1814 til 1870, væsentlig efter Pauss og Lassens læsebok IV, 2, supplert med andre læsebøker. Av Ibsen læst De unges forbund i sin helhet, Bjørnsons En fallit i læsebokens uttog. Repetert den ældre, i foregaaende klasse læste del av artiums-pensumet. Broch og Seips mindre litteraturhistorie fra 1814 og helt ut, med oversikt over digtarterne; utførlige meddelelser om forfatterne og de læste stykker, væsentlig efter H. Jægers litt.historie, H. Lassens Wergeland og hans samtid, Løchens Welhaven og andre kilder.

Oldnorsk: Av Nygaards »Utvalg« etc. læst Balders død, Lokes straf, Eigil Skallegrimsson og Erik Blodøks;

Hamarsheimt; i særtimernc med den spr.-hist. linje: Asbjørn Selsbane og Haavamaal. Repetition av det hele pensum — Grammatik og sproghistorie.

Skriftlige arbeider:

1. Hvad vandt vi i 1814, og hvormed var vort folk optat i det nærmest følgende slægtled? 2. Om brugen av fremmedord i vort modersmaal, 3. Betydningen av en jernbane mellem det østenfjeldske og vestenfjeldske Norge, 4. Kampen om sjøherredømmet fra de store opdagelsers tid til og med Napoleon I, 5. A Redegjørelse for Wergelands digt Kongens ankomst med en kort indledning over de omstændigheter, hvorunder digtet blev til, B Do. for Welhavens Norges dæmring (efter læsebokens uttog), 6. Hvorledes har samfærdselsmidlernes utvikling bidraget til at forandre menneskenes livsvilkaar? (tentamen), 7. Mod, dristighet, forvoventhet, dumdristighet (definition og eksempler), 8. Hvorledes har nationalitetstanken gjort sig gjældende i Europas historie i det 19de aarhundrede? 9. Hvorfor er efterslægtens dom saa ofte forskjellig fra samtidens, og i hvilken retning gaar afvigelseerne oftest? 10. Hvilke goder byr vort fædreland den opvoksende slægt. 11. og 12. (artium).

Tysk.

1 *gymn.* Schiller: Wilhelm Tell (P. Voss Udvalg) til s. 43; kursorisk Ganghofer, Das Geheimnis der Mischung (Bjørssets læsebok III), Seidl, Der Lindenbaum (P. Voss Lesebuch).

I grammatik syntaksen repetert. 29 skriftlige arbeider, derav 12 stile.

2 *gymn.* Schiller: Der Graf von Habsburg, Der Ring des Polykrates, Kraniche des Ibykus, Die Bürgschaft. Aus Schillers Privatleben (P. Voss utvalg s. 110—120). Aus Goethes italienischer Reise (J. Løkke II, s. 120—129).

Uhland Des Sängers Fluch, Der Schenk von Limburg ;
3. og 4. akt av Wilh. Tell (P. Voss Udvalg s. 43—77).
19 skr. arbeider.

3 *gymn.* Stoll Das 19. Jahrhundert s. 1—8, 34—41, 67—70,
118—127. Løkke Tyske læsestykker II 26.5. Patriotisk
digtning : Arndt, Kørner, Freiligrath, Geibel, Schnecken-
burger ; lyriske digte av Goethe og Schiller, av Uhland,
Heine, Lenau, kursorisk ogsaa av Chamisso, Schenken-
dorf, Platen, Rückert, Zedlitz. Repetition, litteraturhi-
storiske oplysninger samlet.

16 skr. arbeider.

Engelsk.

1 *gymn.* (4 t.) Av Brekke & Western I læst : David Cop-
perfield, Mr. Pickwick's Trial, Murder of Ritzio, Drake's
Voyage, Ext. Monmouth, Gordon, Cruise of the Stormy
Petrel. Av grammatik gjennomgaat hjelpeverberne til-
dels med tildikteringer. Skriftlig : en opgave hver uke,
dels gjenfortælling av læst stof, dels efter Eitrem's sam-
ling.

2 *gymn. a.* Brekke & Western's utvalg 2den del : Landing
of William, Acceptance of Crown, Highlands, Lowlands,
Crimean War, American Colonies, tils. 57 sider.

2 *gymn. b.* Som 2 g. a. I særtimerne av Brekke & Western's
utvalg : Character of William, Death of William, For-
mation of Engl. Nationality, Charles I and Parliament, Last
sitting, Impeachment, Cromwell, Cromwell's Letter, Metho-
dism, British Empire, Bright's Speech, tils. 81½ side (altsaa
ialt 138½ side). Westerns Institutioner gjennomgaat. Av
Anderssens Eng. litteraturhistorie fra begyndelsen til Shake-
speare. Skriftlige arbeider i tilknytning til det statariske
pensum i regelen hver uke i 2 sammenhengende timer.

3 *gymn. a.* (2 t.) Av Otto Anderssens »Engelsk litteratur i
utvalg« læst : Addison : Sir Roger de Coverley, Sheri-
dan : School for Scandal, Digtene av Burns, Byron : Ocean,

Isles of Greece, Shelley : Lines, Stanzas, Ode to the West Wind. Tils. omtr. 45 sider. Extempore efter Sommerfeldts »Utvalg« : Peter Trotman. Repetition av artiumspensum.

- 3 *gymn. b.* (7 t.) Foruten det under 3 g. a nævnte læst : Johnson : Letter to the Earl of Chesterfield, Tennyson : Morte d' Arthur, Shakespeare Merchant of Venice. Extempore- og hjemmelæsning : Shepherds All and Maidens Fair, Malachi's Cove (efter Sommerfelt) samt enkelte digte efter Anderssens »Utvalg«. Anderssens litteraturhistorie fra Shakespeare og ut. Repetition av artiumspensum. Skriftlige opgaver hver uke.

Fransk.

- 1 *gymn.* Bødtker & Høsts lærebok for begyndere gjennomgaat til Jean Valjean. De første 50 sider repetert. Grammatiken bak i boken læst og repetert. Skriftlige øvelser.
- 2 *gymn. a.* (2 t.) Av Bødtker og Høst : Franske læsestykker for *gymn.* læst og repetert : Les douze mois, L'homme juste, La dernière classe, Le petit chose, Les deux moines, tils. 43 sider. Knudsens grammatik til Præpositioner og konjunktioner.
- 2 *gymn. b.* (4 t.) Utenfor realgymnasiets pensum læst : Histoire d'un conscrit, L'odeur du buis, Quatrevingt-treize, tils. 50 sider. Ext. Le grand Michu.
- 3 *gymn.* Av Hermannstorff & Wallem's utvalg gjennomgaat : slutn. av L'Enfant Perdu, Vices du Capitaine, Voyage du Petit Gab, Mère Sauvage, Troisième République, Formation de la France, Caractère des Français, Révolution, Cigare du Chancelier, tilsammen 37½ side. Repetition av hele pensum. Knudsens grammatik repetert.
- 3 *gymn. b.* Som 3 g. I særtimen læst statarisk Tartarin 16 sider. Desuten endel extemporelæsning.

Historie.

- 1 *gymn.* Læst og repetert Ræder: Oldtidens historie for gymnasiet samt utarbeidet repetitionstabel til samme. Læst og repetert Schjøth og Lange: Middelalderens historie forfra og til side 37.
- 2 *gymn.* Schjøth og Lange, I, læst og repetert med flittig benyttelse av Bangs kulturhistorie. Derfter gjennomgaat Raabes Nordenshistorie til side 71.
- 2 *gymn. b.* (Særtimerne). Historisk læsning for gymnasierne, hefte 1—5. De sidste timer benyttet til eksaminatorier.
- 3 *gymn.* Schjøth og Lange, I, side 224 og boken ut. Raabes Nordenshistorie, side 66 og boken ut. Schjøth og Lange, II. Det hele artiumspensum repetert. Tilslut Tarangers samfundslære.
- 3 *gymn. b.* (Særtimerne). Historisk læsning, hefte 7, 10, 11 og 12.

Geografi.

- 1 *gymn.* Fysisk geogr. Haffners lærebok paa det nærmeste læst tilende.
2. *gymn.* Økonomisk geografi (Arstals lærebok), Norge og Sverige.
Matematisk geogr. Alexanders lærebok til side 32 : Lokaltid og fællestid. Flere aftener med ca. 1 maanedes mellemrum anvendt til iagttagelse av den daglige bevægelse og maanens og planeternes (Jupiters) bevægelse i dyrekredsen, solens forandrede stilling til denne samt kjendskap til de vigtigste stjernebilleder.
- 3 *gymn.* Læst den økonomiske geografi fra Sverige og boken ut. Repetert det hele pensum i matematisk, fysisk og økonomisk geografi.

Naturkundskab.

- 1 *gymn.* Læst og repetert Waage: Det daglige livs kemi. Desuten har klassen, delt i to partier, den største del

av andet halvaar hat praktiske øvelser i kemi en eftermiddag (to timer) hver uke (altsaa hvert parti hveranden uke).

Læst og repetert Knudsen og Falks lærebok: Det menneskelige legeme II.

2 *gymn.* Læst paa enkelte §§ nær og repetert Isaachsens fysik til Lysets brytning med tilhørende forsøk samt talrike regneeksempler.

Læst og delvis repetert Ressvolls botanik med forsøk og demonstrationer.

3 *gymn. a.* Fysik: Varmelære og elektricitetslære med talrike eksperimenter. Regneopgaver. Repetition av det hele pensum i fysik. Jevnlig teoretiske opgaver paa skolen. Mellem den skriftlige og mundtlige artium har eleverne selv utført forsøk, som ikke tidligere var dem forevist.

3 *gymn. a & b.* Læst Zoologien efter Bonnevis lærebok. Forevisning av præparater ved mikroskop og projeksionsapparat. Repetert omtrent det hele pensum samt en del av botaniken.

Matematik.

1 *gymn.* Aritmetik efter Bonnevie og Bergs lærebok til Aritmetiske rækker, med forbigaaelse av stykket om Tals delelighed, kvadratrodutdragingens teori, 2den grads trinoms opløsning i faktorer og reduktionen av $\sqrt{a \pm \sqrt{b}}$.

Geometri efter Bonnevie og Sørensens lærebok til Cirkelberegning.

2 *gymn. a.* Geometri: Polygon- og Girkelberegning; den sidste diktert. (Bonnevie og Sørensens lærebok).

Aritmetik: Repetert ligning teorien. 2den grads-trinoms opløsning i faktorer. Maximums- og Minimums-opgaver. Reduktionen av $\sqrt{a \pm \sqrt{b}}$. (Bonnevie og Bergs lærebok).

Trigonometrien læst efter Guldbergs lærebok og indøvet ved opgaver.

Stereometrien læst efter Guldbergs lærebok og indøvet ved opgaver.

Analytisk geometri efter Guldbergs lærebok til Cirkelen.

2 *gymn. b.* Det gjenstaaende av regulære polygoners beregning, cirkelberegning, stereometrien, aritmetiske og geometriske rækker. Repetition. Begyndt paa annuiteter.

3 *gymn. b.* Læst stereometrien fra de regulære polyedre og ut pensumet, aritmetiken fra begyndelsen til potenser samt om annuiteter. Derpaa er det hele pensum læst. Extemporal- og hjemmeopgaver.

3 *gymn.* Analytisk geometri efter Guldbergs lærebok fra Hyperblen og ut.

Funktionslæren efter diktat.

I aritmetiken er læst det tidligere oversprungne.

Repetition av det hele pensum.

Tegning.

1 *gymn.* Efter gymnasiets modelsamling, der er suppleret med flere nye gjenstande som kopper, flasker, krukker m. m. Enkelte viderekomne elever har utført arbeider i farve efter utstoppede fugle fra skolens samlinger.

2 *gymn. a.* Begyndelsesgrundene til projektionstegning til prisme og pyramide paa et plan samt legemers skjæring med et plan.

3 *gymn. a.* Artiumsopgaver og andre blandede opgaver i projektionstegning.

Gymnastik.

1—3 *gymn.* Bentzens tabel XVII—XXII.

Ofte lek og fotbollspill paa »Odd«s sportsplads. Stavsprang. Floretfegting.

Fortegnelse

over de lærebøger, som benyttes i middelskolen og
gymnasiet 1907—08.

I religion.

Vogt Bibelhist. (fork. av dr. Bang)
Luther Katekismus.
Klaveness Forklaring
Landstads Salmebok
Brun og Caspari Kirkehistorie
Klaveness Bibellære
G. Jensen Kristenlæren

I norsk og oldnorsk.

Pauss og Corneliussen Læsebok I
Pauss og Lassen Læsebok II—IV
Hofgaard Grammatik
Hougen Retskrivningsregler
Koht Lesestykkje i landsmaale
Garborg og Mortensen Lesebok for
høgre skular
Hægstad og Skard I og II
Broch og Seips lille litteraturhi-
storie
Nygaard Oldnorsk læsebok for be-
gyndere
Do. Utvalg av den norske litteratur
Do. Sproget i Norge

I tysk.

Knudsen og Kristiansen Lærebok
for begyndere
Løkke Grammatik ved Johanssen
Bjørset Læsebok I—III
Voss Utvalg av tyske forf.
Do. Deutsches Lesebuch III (i 1 g.)
J. Løkke Tyske læsestykker II
Dietlein Die Poesie in der Schule
H. Stoll Geschichtl. Lesebuch 19
Jahrhundert

I engelsk.

Brekke Lærebok for begyndere
Do. Ny eng. læsebok
Knap Engelsk grammatik
Brekke og Western Utvalg f. gymn. i
Brekke og Western Utvalg f. realg.
Do. Utvalg f. sprogl.-hist. linje
O. Anderssen Eng. litt. i utvalg
Do. og Eitrem Utvalg af av eng.
klassikere
Collin Merchant of Venice
O. Anderssen Litteraturhistorie
Western Engelske institutioner

I fransk.

Bødtker og Høst Fransk læsebok
for begyndere
Do. Franske læsestykker
Knudsen Fransk grammatik

I Historie.

Ræder Lærebok for midd.
Do. Oldtidens historie
Raabe Nordens historie
Taranger Samfundslære I
Schjøth og Lange I og II

I geografi.

Horn Lærebok for middelskolen
Haffner Fysisk geografi
Alexander Matematisk geografi
Arstal Økonomisk geografi

I naturfag.

Sørensen Zoologi
Do. Botanik
Thor Sundhedslære

Henrichsen Fysik
 Waage Kemi
 Knudsen og Falk Det menneskelige
 legeme II
 Isaachsen Fysik
 Resvoll Botanik
 Bonnevie Zoologi

I matematik.

Nicolaisen Regnebok II

O. Johannessen Regnebok 3
 Bonnevie Geometri ved Eliassen
 Do. og Eliassen Aritmetik
 Do. og Berg Aritmetik for gymn.
 Do. og Sørensen Geometri f. gymn.
 C. Guldberg Trigonometri
 Do. Stereometri
 Do. Analyt. geometri

VII. Avgangseksamener.

A. Middelskoleeksamen.

1905.

34 av IV m.'s 35 elever bestod eksamen.

Gutter:	Hovedkarakter.
Aass, Hans	Tf.
Andvig Johannes	Mtf.
Berg, Carl Pedersen	Ikke tysk.
Berg, Erik Frøstrup	Tf.
Christensen, Einar Tryggve	Ikke tysk, indskr. matematik.
Dahl, Halfdan Johannes	Ikke tysk.
Egeland, William	Tf.
Engbrethsen, Halvor Severin	Tf.
Eriksen, Enok	Stf.
Graver, Knut G.	Tf.
Gulbransen, Bjarne Tryggve	Mtf.
Gurholt, Olaf Smith	Mtf.
Hanssen, Sverre Johan Ekdahl	Tf.
Larsen, Bruno Marius	Mtf.
Løvenskiold, Herman Leopold	Mtf.
Olsen, Gustav	Ikke tysk.

	Hovedkarakter.
Pettersen, Charles Henry	Mtf.
Storaker, Sverre	Mtf.
Tobiassen, Jacob v. d. Lippe.	Ikke tysk.
Tobiassen, Sverre Haabjørn	Mtf.
Øvrum, Brynjulf	Tf.

P i k e r :

Christensen, Signe	Mtf.
Engbrethsen, Anne Benedikte	Mtf.
Fladeland, Signe	Ikke tysk.
Fleischer, Elisabeth Augusta Juel	Ikke engelsk.
Halvorsen, Karen	Ikke tysk.
Harboe, Margrethe Johanne	Tf.
Jervell, Astrid Seiersted	Mtf.
Johannesen, Anna Margrethe.	Ikke tysk.
Johnsen, Jenny	Mtf.
Johnson, Astrid Karoline	Mtf.
Rollefsen, Karen Therese	Tf.
Thoresen, Erikka	Stf.
Østbye, Borghild	Stf.

Desuten var anmeldt 23 privatister, hvorav 10 ikke bestod eksamen, samt til tillægsprøver i forskjellige fag 4.

1906.

Av IV m.'s 47 elever bestod 43 eksamen, 1 trak sig tilbake for sykdom.

Gutter:	Hovedkarakter.
Andersen, Marenus Nikolai	Mtf.
Borchgrevlnk, Henrik	Mtf.
Cappelen, Didrik Fredrik	Mtf.
Christophersen, Erling.	Tf.
Enger, Amund Karenius	Tf.
Frøberg, Herman Karenius	Indskr. mat.

	Hovedkarakter.
Førde, Olaf Anton Salmonsens	Tf.
Gundersen, Edvard	Mtf.
Gundersen, Karl Gustav Finn	Ngtf.
Gurholt, Peder Kornelius	Mtf.
Haugerød, Jan Gunnarsen.	Mtf.
Høyer, Andreas Fredrik	Ikke tysk, indskr. matematik.
Johannesen, Thorvald Henry	Mtf.
Jonassen, Erling	Ikke tysk, indskr. matematik.
Larsen, Oskar Nikolai.	Stf.
Nickelsen, Ingar Johan	Tf.
Rasmussen, Ragnvald Sophus	Mtf.
Reinskou, Finn Wilhelm	Mtf.
Rognlien, Bjarne Randers.	Mtf.
Rødseth, Tostrup Nansen	Tf.
Sand, Sverre Holt	Mtf.
Sem, Matias Øvrom	Mtf.
Staurheim, Gunnulf Gunnulfsen	Tf.
Stensrød, Olaf	Tf.
Østbye, Einar	Tf.

P i k e r :

Aanderud, Aagot	Stf.
Andersen, Astrid	Mtf.
Berg, Borghild Rasmussen	Tf.
Dahl, Alfild Maria	Tf.
Frøstrup, Anna Sofie Kløcker	Tf.
Gulbrandsen, Gudrun	Tf.
Haakonsen, Sigrild Marie	Tf.
Hansen, Judith Elisabeth	Tf.
Hauge, Gabrielle	Ikke tysk, indskr. matematik.
Helliksen, Ingrid	Mtf.

	Hovedkarakter.
Kittilsen, Bergliot Sofie	Ngtf.
Paulsen, Edle.	Mtf.
Schiøtt, Benny Marie	Indskr. mat.
Smebye, Torhild	Tf.
Sogn, Hjørdis Theodora Gabrielle	Ikke tysk, indskr. matematik.
Sørensen, Anna Louise	Indskr. mat.
Ullmann, Signe	Mtf.

Desuten var anmeldt 1 privatist samt til tillægsprøver 3, der samtlige bestod eksamen.

1907.

Alle 36 elever i IV m. bestod eksamen, 1 dog først efter fornyet prøve i tegning.

Gutter.	Hovedkarakter.
Baugerød, Ole Pedersen	Tf.
Bøe, Isak Nilzen.	Mtf.
Carlsen, Knut Einar Dahl	Tf.
Gadeholdt, Dagfin	Mtf.
Grini, Morten Johanssen	Ikke tysk.
Hansen, Johan Reinholt	Tf.
Harboe, Johan Markus.	Mtf.
Hauger, Torbjørn	Mtf.
Jacobsen, Erling Konrad	Tf.
Jacobsen, Kervel Hansen.	Mtf.
Mitchell, Alexander Cuthbertson	Mtf.
Naper, Torgils Olavszen	Tf.
Olsen, Arnulf Karl.	Stf.
Simonsen, Nils	Mtf.
Skou, Per	Stf.

P i k e r :	Hovedkarakter.
Berg, Dagny	Mtf.
Blom, Amalie Wilhelmine	Tf.
Carlsen, Aslaug	Tf.
Farvolden, Anne.	Indskr. mat.
Gundersen, Laurine.	»
Gurholt, Minda Sofie	Tf.
Harboe, Ruth.	Indskr. mat.
Haukevig, Borghild Abrahamsen	Mtf.
Johnsen, Aagot Sverdrup.	Mtf.
Johnsen, Mathilde	Ikke tysk.
Kirkemo, Klara Johanna	»
Larsen, Claudia Marie.	Tf.
Looft, Käthe Marie.	Mtf.
Lund, Elise Henriette	Mtf.
Mikkelsen, Gudrun	Indskr. mat.
Ording, Ragni Stockfleth.	Tf.
Pedersen, Ruth	Mtf.
Raachstad, Bergliot	Tf.
Shcibbye, Benedikte	Tf.
Sørensen, Rosa Louise	Mtf.
Sørum, Ruth Sofie.	Tf.

B. Artium.

1905.

Samtlige 16 elever i 3die gymn.kl. bestod eksamen.
1 privatist bestod ikke den skriftlige prøve.

1906.

I 3die gymn.kl. var der 6 elever, der alle bestod eksamen. 1 privatist, der var anmeldt ved skolen, bestod den skriftlige prøve.

1907.

Skolen havde dette aar for første gang elever oppe paa den sproglig-historiske linje. Av 3die gymn.kl.'s 21 elever tilhørte 10 reallinjen, 11 den spr.-hist. 1 elev paa den spr.-hist. linje bestod ikke eksamen. 1 privatist var anmeldt paa latinlinjen og bestod den skriftlige prøve.

De enkelte karakterer og hovedkarakterer sees av vedføjede tabeller.

Artium 1905.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Hovedkarak.
Eika, Thor . . .	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Ellingsen, Daniel .	Tf	Tf	Tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Ng.tf	Tf	Mtf	Tf
Fleischer, Bjarne .	Tf	Tf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Ng.tf	Tf
Gurholt, Arthur . .	Tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Tf
Hanssen, Nanna . .	Ng.tf	Tf	Tf	Ng.tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	—	Tf
Halvorsen, Aslaug .	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Ng.tf	Tf	—	Tf
Henriksen, Olaf . .	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Ng.tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Tf
Mathiesen, Per . . .	Tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Tf
Moe, Olaf	Tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Ng tf	Tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf
Olsen, Anna	Tf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	—	Mtf
Qvisling, Vidkunn .	Mtf	Mtf	Mtf	Stf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Stf
Rød, Halfdan. . . .	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf
Schiøtt, Didrik . .	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Ng.tf	Mtf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Tf
Skougaard, Severin .	Tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Soelseth, Aasmund .	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Tf
Ullmann, Vilhelm .	Tf	Ng.tf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf

Artium 1906.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymn.	Hovedkarak.
Anderssen, Anders E.	Tf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Bjørnson, Bjørn . .	Tf	Tf	Ng.tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Christophersen, Gudr.	Tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	—	Tf
Fjeld, Abr. Johan .	Tf	Mdl.	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Tf
Gundersen, Magnus .	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf
Paulsen, Halvor . .	Mtf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf

Artium 1907.

a. Reallinjen.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Hovedkarak.
Berg, Lars	Tf	Ng.tf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Ng.tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Tf
Dick, Alf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	fritat	Mtf
Gundersen, Gunnar .	Ng.tf	Mdl.	Mtf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mif	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Tf
Lund, Peter Chr. Beck	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Tf
Monsen, Magnus . .	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf.	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Ng.tf	Mtf	Mtf	Tf	Tf	Tf
Paulsen, G. Hartmann	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Mif	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Qvisling, Jørgen Bang	Mtf	Mtf	Stf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Suf
Vale, Bent Johnsen .	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf
Wright, Olaf Peter														
Magnus Petersen .	Mtf	Ng.tf	Mtf	Stf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf
Ytterbø, Peder . .	Tf	Ng.tf	Mtf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Tf

Artium 1907.
b. Sprogl.-hist. linje.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymn.	Hovedkarakter.
Aasmundsen, H. Abr.	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Tf
Blom, Anna Ida Faye	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Tf	Tf	—	Tf
Dick, Nicolai Ring .	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Tf	Tf
Eliassen, Finn. . .	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Tf
Eliassen, Gunnar. .	Tf	Tf	Ng.tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mff	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Engebrethsen, Anna Mathilde.	Tf	Mtf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	—	Mtf
Ullmann, Ragnar. .	Mtf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf
Vauvert, Signe . . .	Tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Mtf	Tf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	—	Tf
Wathne, Thorleif. .	Mtf	Tf	Mtf	Tf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Mtf	Tf	Mtf
Wiborg, Ellen. . . .	L.g.tf	Ng.tf	Tf	Ng.tf	Tf	Tf	Tf	Mtf	Ngtf	Tf	Ngtf.	Mtf	—	Tf

Skien's off. høiere almen-skole.

VIII. Bibliotekets og samlingernes tilvekst 1904—07.

Bibliotheket 1904—05.

A. Theologi. Filosfi.

- Lammers, Christelig Psalmebog. 1852. G.
 Fr. Nielsen, Kirkehistorie II, 6—9.
 Testament nevez (Brest 1866). G.
 Kierkegaards samlede skrifter. H. 52—60.
 Det nye testamente i en ny oversættelse, udg. av det norske
 bibelselskab. Kra. 1904.
 En kristelig Psalmebog. Kbhvn. 1823. G.
 G. Jensen, Tanker og opgaver. Kra. 1902.
 Fr. Petersen, Romerbrevet. Kra. 1903.
 Zeller, Biblische Handwörterbuch. Cøln 1893.

B. Pædagogik. Universitetet og skolerne.

- Den høiere skole 1904, 6—12, 1905, 1—6.
 Plan for Chra. Handelsakademi 1902.
 D. F. Knudsen, Almenskoler og Fagskoler. Chra. 1889.
 Anton Bergh, Frihaandstegning som skolefag. Kra. 1881. G.
 Rohde, Læreren som Opdrager. Kra. 1885. G.
 Richter, Kunst und Schule. Bielefeld 1902. G.
 Dircks, Wie ein gutes Lesebuch sein sollte. Bielefeld 1902. G.
 O. Jensen og I. M. Platou, Kirkehistorie for folke- og middel-
 skolen. Kra. 1904.
 L. Larsen, Norsk grammatik. Kra. 1904.
 S. Hofgaard, Norsk skolegrammatik. do.
 H. Koht, Landmaals-stykke i utval I. Kra. 1904.
 Vor ungdom, 1904—1905.
 O. Isaachsen, Lærebog i fysik. 2. udg.
 Einar J. Nilssen, Norsk grammatik. Skien 1903.
 Beretning om skolevæsenets tilstand 1901 (Norges off. stati-
 stik IV, 96).

- J. Norby, Norsk udtale-ordbog over fremmede egennavne. Bergen 1903.
- R. Vogt, Arbeidets hygiene. Kra. 1904.
- Aarsberetning for 25 norske h. almenskoler, 5 lærerskoler, 3 tekniske skoler, 27 danske og 53 svenske.
- P. Voss, Deutsche grammatik für die Mittelschule. Kra. 05.
- Sylfest Muldal og Ivar Alnæs, Lærebog i Norsk. 1—3. Kra. 1905.
- Birger Jacobsen, Mathem. geografi for gymnasiet. Kra. 1905.

C. Sprogvidenskab.

- Arkiv for nordisk filologi XX, 1—4.
- Johan Storm, Norsk Retskrivning II. Kra. 1904.
- O. Rygh, Norske elvenavne. Kra. 1904.
- A. Schmidt, Shakespeare-Lexicon I—II. Berlin og London 1874—75.
- G. Krüger, Schwierigkeiten des Englischen II. Dresden og Leipzig 1898.
- Falk og Torp, Etymologisk ordbog. H. 7—9.

D. Historie. Politik. Arkæologi.

- Gedde, Autobiografiske optegnelser. G.
- Dansk biografisk Lexikon. H. 139—147.
- Norske Regnskaber og Jordebøger II.
- A. Blom, Efterladte hist. optegnelser (udg. af J. L. Qvisling). Skien 1904. G.
- Domsbrev af ³⁰/₉ 1710 ang. Bolvik Jernverk.
- Dokumenter 1780 ang. gamle Eiendomme i Skien. G.
- A. Blom, Efterladte manuskripter. G.
- Svensk historisk tidsskrift XXIV, 1—4.
- Norsk — — — 4de række III, 2.
- Dansk — — — IV, 6 & V, 1—6.
- Love for Selskabet for Porsgrunds og Osebakkens Vel. 1823. G.
- Y. Nielsen, Grev Wedel I—III.
- Norge i 1814. Ved Tord Pedersen. Kra. 1904.

- P. Munch, Det danske Folks politiske og nationale Gjennem-
brud efter Julirevolutionen (1830—48). Kbhvn. 1904.
- Cl. Pavels's Dagbøger 1817—22. II, 7.
- A. Ræder, Kulturhist. skildringer fra den romerske keisertid.
Kra. 1904.
- J. Raabe, Middelalder og renæssance. Kra. 1904.
- Huitfeldt-Kaas, Norske Sigiller. 3—4. Kra. 1902.
- J. Ottosen, Vor Historie I—III. Kbhvn. 1904.
- Bering Lüsberg, Det nittende Aarhundrede I. Kbhvn. 1899.
- C. C. Clausen, — — — II. — 1900.
- Y. Nielsen, Norge i 1814. Chra. 1904.
- I. E. Sars, Norges politiske Historie 1815—85. Kra. 1904.
- Aarsberetning for Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers
Bevaring 1904.

E. Skjøn litteratur. Æstetik. Litteraturhistorie.

- Norsk Forfatterlexikon. H. 59—60.
- H. Ibsen, Jon Gabriel Borkman. G.
- Helland. Norske folkeviser og stev. G.
- C. Nærup, Illustreret norsk litt.hist. 1890—1904. H. 1—4.
Kra. 1904.
- Kr. Elster, Samlede Skrifter I—II. Kbhvn. 1903.
- Poul Møller, Udv. Digtninger. — 1901.
- Oehlenschläger, Aladdin. — 1898.
- Just Bing, Norsk litt.historie. — 1904,
- Karl Madsen, Billedkunsten.
- A. Kielland, Skipper Worse.

F. Retsvidenskab. Statistik. Økonomi.

- Norsk Lovtidende II, 1.
- Norges off. Statistik IV, 80 & 96.
- Aschehoug, Socialøkonomik. H. 11—15.
- Eide, Socialøkonomiens Grundlag. Kbhvn. 1904.
- Norges gamle Love, anden Række 1388—1604. Ved A.
Taranger. I. Chra. 1904.

Oversigt over kg. Norges statsindtægter og statsudgifter.
1903—1904.

Anhang til kg. Norges statsregnskab for 1903—1904.

Statistisk aarbog for kg. Norge 1904.

G. Geografi og Reisebeskrivelser.

Danmarks Natur. Red. af Jul. Schiøtt. Kbhvn. 1899.

Danmarks Land. Af C. C. Clausen og I. I. Nielsen.

Danmarks Folk. Red. af Jul. Schiøtt. Kbhvn. 1901.

H. Matematik. Naturvidenskab.

Nyt magazin for Naturvidenskaberne 42, 2—4 og 43, 1—3.

Archiv for Matematik og Naturvidenskab 26, 1—4 og 27, 1.

Blytt, Haandbog i Norges Flora. H. 5 & 6.

Brunchorst, Udvikling, Liv og Formering i Planterverdenen.
2den Udg. Bergen 1901.

Nedbøriagttagelser i Norge I—IX.

Bjørlykke, Geologi. Kra. 1902.

J. Klein, Chemie. Organischer Theil. Leipzig 1902.

Zeuthen, Forelæsninger over Matematikens Historie I—II.
Kbhvn. 1893—1903.

Odin Christensen, Populær Kemi. Kbhvn. 1899.

Paul la Cour og Helge Holst, Menneskeandens Seire. Kbhvn.
1904.

I. Skrifter av blandet indhold.

Correspondenten 1855. G.

Det kgl. n. Vidensk.selskabs skrifter 1903. G.

For kirke og kultur 1904—1905.

Samtiden 1904—1905.

※

Bibliotheket har gennem overlærer Blom faat en meget værdifuld forøgelse ved overdragelsen av adj. A. Bloms efterladte personallistoriske optegnelser saunt en del av hans biblio-

tek (væsentlig theologisk litteratur fra det 18de aarh). Endvidere er manuskriptsamlingen forøget med en stor prædikensamling i manuskript efter avdøde sogneprest Lammers (forært skolen av hans svigerdatter, enkefru Lammers i Porsgrund). Av sogneprest Høyers efterladte bøger er der overdraget skolen et udvalg theologisk litteratur.

Biblioteket 1905—06.

A. Theologi. Filosofi.

Norsk theologisk tidsskrift VI.

S. Kierkegaard, Samlede Skrifter H. 61—66.

For kirke og kultur 1905—1906.

Johnsen, Den forenede norsk-lutherske kirke i Amerika.

Holmboe, Haandskrevne Forelæsninger over Iesaia. G.

— — — - Dommerne. G.

Hersleb, — — — - Jonas. G.

P. A. Jensen, -- -- -- - den christelige
Cathechetik. G.

Caspari, -- -- -- - Luthers lille Ca-
thechismus. I. De-
calogen. G.

Nissen, --- --- --- - Kirkehistorie.

Sverdrup, Logik. Chra. 1836. G.

Berkeley, Über die Principien der menschlichen Erkenntniss.

Übers. von Fr. Ueberweg. 1882.

Lyng, Grundtankernes system I. Chra. 1882. G.

Brandrud, Kirkens historie i kort fremstilling. Kra. 1904.

B. Pædagogik. Universitetet og skolerne.

Vor Ungdom 1905—1906.

Den høiere skole 1905—1906.

Det kgl. n. Fredriks Universitets Aarsberetning 1900—1903.

Forelæsninger ved — 2 sem. 1902—1 sem. 1905.

Alfsen, Plangeometri for gymnasiet. Anden udg. Kra. 1905.

- Holtmark, Naturlære for middelskolen. 2den udg. Kra. 05.
 Hilda Olsen, Øvelser i retskrivning og grammatik. Kra. 05.
 Lie-Nielsen, Engelsk gramm. for middelskolen. Kra. 1904.
 Føyn og Juel, Praktisk regnebog — H. 1. Kra. 03.
 Schiøtz, Lærebog i fysik. Fjerde udg. Kra. 1896.
 Western, Engelsk gramm. for middelskolen. Kra. 1888.
 Engelbretsen, Læren om mennesket for gymnasiet. Kra. 01.
 — — — — — middelskolen. - 00.
 Brynildsen, Norsk-tysk ordsamling Kra. 1901
 Arbo, Grundrids af planteriget's naturhistorie til skolebrug.
 Chra. 1856.
 Historisk læsning for gymnasiet. No. 2 & 3.
 Larsen, Norsk grammatik for middelskolen. Kra. 1905.
 Mørland, — — — — — og gymnasiet.
 Kra. 1905.
 Jensen, Glossar til Brekke: Ny engelsk læsebog. Kra. 1905.
 — Engelsk ordliste. Kra. 1905.
 Reusch, Geografi for middelskolen. Kra. 1905.
 Artium 1905.
 Storthingsproposition ang. skolerne 1905—1906.
 Forordning angaaende de lærde Skoler i Danmark og Norge
 1809. G.
 Hermannstorff, En liden engelsk-norsk ordbog. Kra. 1905.
 Brynildsen, Tyske stile. Kbhvn. 1905.
 Johannesen, Opgaver i aritmetik og algebra for gymnasiet.
 Kra. 1905.
 Johannesen, Svar til — — — — —
 Sommerfeldt, Alf. ordnede ordlister til brug ved diktatskriv-
 ning. Tr. 1905.
 Isachsen, Lærebog i fysik.
 Ziehen, Fabelbuch. 1900.
 Dietlein, Wiederholungsbuch in der Litteraturkunde. 1901.
 Hjorth och Lindhagen, Praktisk lärobok i tyska språket för
 skolans högre klasser (med extrahäfte). Stockh. 1894.
 Lund, Engelsk ordsamling til skolebrug. Kra. 1892.

- Brynildsen, Tysk-norsk (dansk) ordbog. Kra. 1900.
- Johnsen, Lærebog i den nyere tids historie for gymnasier.
Kra. 1904.
- Johnsen, Lærebog i den nyeste tids historie for gymnasier.
Kra. 1905.
- Ottosen, Børnenes Verdenshistorie. Norsk udgave ved A.
Ræder. Kra. 1898.
- Ottosen, Lærebog i Nordens Historie. Kra. 1899.
- Lund, Beretning om en studiereise til Kbhvn. og Gøteborgs
materialprøveanstalter. Tr. 1905.
- Borchsenius: Lærebog i engelsk for handelskoler. G.
- Trøan, Gløser til »The exploits of brigadier Gerard«. G.
- Aarsberetning 1904—1905 fra 28 norske skoler.
29 danske —
79 svenske —
- Stang, Augusta og Adelaide: Norsk læsebog for barnesko-
len I. Kra. 1906.
- Halfdan Hopstock, Lærebog i menneskets anatomi, fysiologi
og sundhedspleie. 3die udg.
- Fagskolestatistik 1902—1905.
- Skolevæsenets tilstand 1902 & 1903.
- Leiv Heggstad, Norsk lesnad. Kra. 1906.
- Otto Anderssens skoles 25 aars fest $\frac{1}{7}$ 1905.
- Dyring, H. J., Ill. Lehrmittel-Katalog XVII. Porsgr. 1906.

C. Sprogvidenskab.

- Arkiv for nordisk filologi. XXI, 1—4.
- Falk og Torp, Etymologisk ordbog. H. 10.
- S. Bugge, Norges Indskrifter med de ældre Runer. Indled-
ning. H. 1.
- S. B. Bugge Forelæsninger over Virgils Æneide.
- Rygh, Norske gaardnavne VIII (Nedenes).
— — — XVI (Nordland).
- Thorkildsen, De engelske præpositioner. Kra. 1902.
- Fistaine, Saggi di prose e di poesie italiane. G.

I. A. Fridericia, Den nyeste Tids Historie I.—II. Kbhvn.
1903—1905.

Huitfeldt-Kaas, Norske Regnskaber og Jordebøger fra det
16de Aarh. IV, 2. Chra. 1906.

E. Skjønlitteratur. Æstetik. Litteraturhistorie. Bibliotekvæsen.
Nærup, Illustr. norsk Litteraturhistorie. H. 6—8.

Norsk Forfatterlexikon. H. 60.

Univ. bibliotekets aarbog 1897—1900.

Helene Bøhlau, Ratsmädel und Altweimarische Geschichten.
Stuttgart 1897.

Alf Buestreng [A. Garborg], Smaastubber. Tvedestrand 1873. G.
Det Deichmanske bibliotheks aarsberetning 1905.

Qvigstad und Wicklund, Bibliographie der lappischen Litte-
ratur. Helsingfors 1899. G.

F. Retsvidenskab. Statistik. Økonomi.

Aschehoug, Social-Økonomik. H. 16.

Meddelelser fra det statist. Centralbureau XXIII, 10.

Norges. off. Statistik IV, 112 (Fattigstatistik 1901—1902).

Statistisk aarbog for kongeriget Norge XXV. 1905.

G. Geografi. Reisebeskrivelser.

W. Thrane, Alfab.topografisk ordbog over Norge. Chra.
1891. G.

Kraft, Historisk-topografisk Haandbog over Kongeriget Norge.
1845—1848.

Kraft, Beskrivelse over Kongeriget Norge I, II, IV, VI. G.

H. Matematik. Naturvidenskab.

Zeitschrift für den physikalischen und chemischen Unterricht
XVIII, 4.

Archiv for Mathem. og Naturvidenskab XXVII, 1—2.

Nyt Magazin for Naturvidenskaberne XLIII, 4. XLIV, 1.

Jahrbuch des norw. meteorol. Instituts 1904.

- Bulletin meteorologique du Nord 1904.
 Oversigt over Luftens Temperatur 1903 - 1904.
 Charte geologique internationale de l'Europe V.
 B. Holmboe, Lærebog i den høiere Matematik I. Chra. 1849. G.
 Vega, Logar.trigonom. Handbuch. Leipzig 1850. G.
 I. M. Norman, Quelques observations de morphologie vegetale. Chra. 1857. G.
 Strecker, Das chem. Labor. der Univers. Chra. 2 ekspl. G.
 Guldberg, Om Cirklers Berøring. G.
 A. Blytt, Haandbog i Norges Flora. H. 7.
 Abel, Forelæsninger over astronomi 1828. G.
 Kierulf, Das Chra. Silurbecken.
 Den rationelle Mekanik
 Funktionslære
 Bestemte Integraler
 Differentialregning
 Analytisk Plangeometri
 Guldberg, Darwinismen. Kra. 1890. } Kontratryk. G.
 Hartman, Utkast til botanologien. Stockh. 1843. G.
 Pouillets Lehrbuch der Physik, bearb. v. J. Müller I—II. Braunschweig 1852.
 Rasch, Indledning til Zoologien. Chra. 1845.
 Umphenbach, Analytische Geometrie I. Mainz 1823. G.
 — Lehrbuch der Differential und Integral. G.
 — Rechnung. Berlin 1828.
 Strecker, Lehrbuch der anorg. Chemie. 1855. G.
 Müller, Grundrisz der Physik und Meteorologie 1846. G.
 Grahams, Lehrbuch der Ghemie I—II. 1840.
 Arndtsen, Anmærkn. og Tillæg til Müllers Grundrisz etc. Chra. 1849. G.
 Payer, Elements de botanique I. Paris 1857. G.
 Erdmann, Lärobok i mineralogien. Stockh. 1853. G.
 — Vägledning till bergarternas kändedom. 1855. G.
 Staggemeier, Emanationen. Aalborg 1886. G.

Isachsen, Lærebog i fysik. G.

Anton Alexander, Matematisk geografi for gymnasiet. Kra.
1906.

W. M. Schøyen, Beretning om Skade-insekter og Plantesyg-
domme 1902—1905.

Bulletin meteor. du Nord 1905.

Nedbøriagttagelser i Norge XI 1905.

I. Skrifter av blandet indhold.

Samtiden 1905—1906.

Chra. Vidensk.selskabs Forhandlinger 1904 & 1905.

Skrifter udg. af Vid.selsk. i Chra. I—II 1904 & 1905.

Det kgl. norske Vidensk.selskabs Skrifter 1904. G.

*

Bibliothekets haandskriftsamling er (foruten ved de oven-
for-nævnte forelæsningshefter) forøket ved gaver fra overl.
Blom og adj. Borchsenius (breve, dagbøger m. m. av
lokalhistorisk interesse).

Biblioteket 1906—07.

A. Theologi. Filosofi.

Norsk theologisk tidsskrift 1906.

Kierkegaard, Samlede Skrifter. H. 68—71.

Fr. Nielsen, Kirkehistorie II. H. 2—4.

Kübel: Bibelkundskab.

Harnack, Das Mönchthum.

Færden, Kampen om det gamle Testamente.

Geismar, Sproglig Analyse af Genesis. G.

Alfred Ipsen, Fri Horisont. G.

Frantz Buhl, Til Veiledning i de gammeltestamentlige under-
søgelser. G.

Harald Höfding, Søren Kierkegaard som Filosof. G.

- Platon, Sokrates's Forsvarstale. Ov. af Gertz. G.
 Kingos Salmebog 1699. G.
 Luthers katechismus ved Gislesen. 1845. G.
 Das neue Testament. 1711. G.
 The Holy Bible. 1684. G.
 Rambach: Institutiones hermeneuticæ. 1723. G.
 La sainte bible. 1727.

B. Pædagogik. Universitetet og skolerne.

- Vor ungdom 1906—1907.
 Den høiere skole 1906—1907.
 Bretteville-Jensen, Læsebog for barneskolen I.
 Erichsen, Bergens katedralskoles historie.
 Botolfsen, Opgaver i projectionstegn. og descriptiv geometri.
 Noack, Aufgaben für physikalische Schülerübungen.
 P. Voss, Deutsches Lesebuch I—III.
 Refsdal, Skolekart over Norge.
 Tillæg til Reusch: Naturvidenskab. No. 2.
 — - — Kortfattet geografi.
 Koht, Landsmaals-stykke III.
 Diesen, Kirkehistorie for middelskolen.
 Müller-Erbach, Physikalische Aufgaben.
 Gundersen, Norges økonomiske forhold.
 Oscar Svahn, Våre öfversittare II.
 Indstilling fra den departem. komité af ³¹/₁ 1905 (om fag-
 skolerne).
 27 danske skoleprogrammer.
 2 islandske —
 88 svenske —
 12 norske —
 Aars, Ordlister til norsk retskrivning. 1907.
 Skolevæsenets Tilstand 1904 (Norges off. Statistik XXVII).
 Albert Fischer, Geschichten zum Vorerzählen.
 H. Herzog, Geschichten zum Vor- und Nacherzählen.
 Fredrik Bugge, Frihaandstegning.

- Sørensen, Norsk flora 5te udg. ved Jørgensen.
 M. Gran, Engelsk begynderbog.
 Glahn, Lov om høiere almenskoler. Kbhvn. 1907.
 Universitetets aarsberetning 1903—04 og 1904—05.
 — forelæsninger 1905 II—1907 I.
 Muldal & Alnæs, Lærebok i norsk IV—VI.
 Haffner, Økonomisk geografi for gymnasiet.

C. Sprogvidenskab.

- Archiv for nordisk filologi XX.
 Falk og Torp, Etymologisk ordbog (afsluttet).
 Schjøtt, Dansk-norsk ordbog. H. 1—3.
 Ivar Aasen, Prøver af Landsmaalet i Norge. G.
 Eskeland, Norsk retskrivnings-ordbok.
 M. Skard, Landsmaals-ordlista.
 Eskeland, Hjelpebok i norsk rettskriving.
 Myhre & Ipsen, Tysk-Norsk Ordbog I—II.
 Stigaard, Fransk-dansk-norsk Ordbog.
 Heinecc, Antiq Roman. syntagma 1730. G.
 Nygaard, Norrøn syntax.
 Norges Indskrifter med de yngre Runer.
 Rygh, Norske gaardnavne.
 Trøan, Tyske ord og udtryk.
 Hægstad, Norsk maallæra.

D. Historie. Politik. Arkæologi.

- Norsk historisk tidsskrift IV, 2—3. V, 1—2.
 Svensk — — XXVI, 1—4. XXVII, 1—2.
 Dansk — — VI, 5—6. Syvende række I, 1.
 Mantheys Dagbøger I, 4—5.
 Verdenskulturen. H. 19—60.
 Folkenes Historie. H. 117—118.
 Nordmænd i det 19de aarh. H. 22—23.
 Vedel, By og Borger i Middelalderen.
 Alexander Bugge, Vikingerne I—II.

- Erik Vullum, Unionen og dens Fremtid. G.
 Sigurd Ibsen, Unionen. G.
 Storthingsvalget 1906. Udg. af det konserv. Centralstyre. G.
 Gardiner, A Students History of England I—III.
 Gustafson, Norges oldtid.
 Aarsberetning fra Foreningen til norske Fortidsminders Bevaring 1906.
 Qvisling, Øvre Telemarkens historie. G.
 Skiensfjordens Kreditbank 1883—1906. G.
 Thorgeir Borch, Stamtavle over en Slægt Borch.
 Ivar Kleiven, Segner fraa Vaagaa.
 Nergaard, Segner fraa Elvrom.
 Cæsars Mindeskrifter, oversatte af Odin Wolff. G.

E. Skjønlitteratur. Æstetik. Litteraturhistorie.

- Norsk forfatter-lexikon. H. 61—63.
 Nærup, Ill. norsk litteraturhistorie 1890—1904.
 Henrik Jæger, Ill. norsk litt.hist. I—IV.
 Henrik Ibsen, Mindeudgave. H. 1—35.
 Molière, Amphitryon. Ov. af P. Hansen. G.
 Hans Sachs, Komiske Fortællinger. Ov. af V. Petersen. G.
 Mauritz Hansen, Noveller i Udvalg ved H. Jæger.
 Henrik Ibsen, Kjærlighedens Komædie. 1862. G.
 Bjørnson, Redaktøren. 1874. G.
 — Sigurd Jorsalfar. 1872. G.
 Univ.blbl.s aarbog 1901 I—III.
 Jens Tvedt, Straumgir.
 — Hamskifte.
 — Ramnagrø.
 Vetle Vislie, Aasmund Vinje.
 — Boksoga.
 Vinjes Skrifter i Utval I—II, V—X.
 R. Berge, Storegut.
 Garborg, Haugtussa.

Nicander, Hesperider. G.
Gjertsen, Klassisk læsning II.

F. Retsvidenskab. Statistik. Økonomi.

Aschehoug, Socialøkonomik. H. 20—22.
Henrik Stilhoff, Læger og Jurister. G.
Norges off. statistik V, 20 (fattigvæsenet 1903—04).
Statistisk aarbog for kongeriget Norge XXVI.
Norske Regnskaber og Jordebøger IV, 3.

G. Geografi. Reisebeskrivelser.

Skien—Telemarkens Turistforening 1905. G.
Reusch, Norges geografi.

H. Matematik. Naturvidenskab.

Archiv for Matematik og Naturvidenskab XXVII, 3—4
XXVIII, 1—2.
Nyt Magazin for Naturvidenskaberne XLIV, 3—4. XLV, 1.
Fysisk Tidsskrift 1906.
Zeitschrift für den Physikalischen und Chemischen Unterricht
XVIII. Berltn 1905.
Jahrbuch des norw. meteor. Inst. 1905.
Mohn, Klima-Tabeller for Norge XIV.
Oversigt over Luftens Temperatur og Nedbøren i Norge 05.
Det meteorol. Instituts Aarsberetning 1904—1905.
Wildermann, Jahrbuch der Naturwissenschaften 1905—1906.
Ostwald, Die Schule der Chemie.
Börner, Leitfaden der Experimentalphysik.
Leunes, Synopsis der drei Naturreiche. Zoologie I—II.
Klein, Chemie. Organischer Theil.
Bernstein, Lehrbuch der Physiologie.
Pasteur, En lærds historie. G.
Nordentoft, Vore Sygdomme,
Schøien, Beretning om Skadeinsekter og Plantesygdomme.

I. Skrifter av blandet indhold.

For kirke og kultur 1906—1907.

Samtiden 1906—1907.

Ill. norsk. konvers.-lexikon. H. 1—12.

Samlingernes tilvekst 1904—07.**Den fysiske samlings tilvekst i skoleaarene 1906—07.**

Fjærvegt,

Adhæsionsplater.

Densimeter.

Koldtvandssvømmer.

Pyknometer.

Stort konkavt speil.

Fotometer. G.

Polarisationsapparat. G.

Stroboskop med billeder.

Apparat til at vise lysets brytning i vædsker.

Termometer.

Kompas med dobbelt ophængning.

Daniells hygoometer.

Akkumulatorbatteri i kasse.

Voltmeter.

Ampèremeter.

Et bret med 3 motstande.

Maalebroapparat.

Ampères stativ med 5 biapparater.

Franklins tavle. G.

Flytende element med solenoid.

Strømvender. G.

Glødelampemotstand. G.

En del verktøi.

De naturhistoriske samlingers tilvekst i skoleaarene 1904--07.

Skelet av en stor hund.

Utstoppet skogmus.

Utstoppet markmus.

Knokler av menneske, deriblandt av flere gjennemskaarne kranier og bækken av barn.

Graaspurv.

Skjære.

Skelet av tiur.

Skelet av firfisle.

Kolje.

Lange.

Diverse flyndrer.

Eg og yngel av røie.

Pecten islandicus Müll. G.

Nassa incrasata Strøm. G.

Skjoldlus. G.

Puppe av ligustersværmer. G.

Græshoppe (vortebider). G.

Eg, larve, puppe og færdige insekter av humle.

Rurer — 2 arter (*Balanus crenatus* og *Balanus balanoides*). G.

Metemark.

Hesteigle.

Stor, hvid skal av sjøpindsvin.

7 glacialfossiler (bestemte). G.

12 botaniske præparater for mikroskop.

23 zoologiske præparater for mikroskop.

IX. Skolepenger, fripladser og stipendier.

Skolepengene er i middelskolen kr. 100, i gymnasiet kr. 160 for aaret. For søskende er der moderation, idet der for nr. 2 fragaar en fjerdedel, for nr. 3 en halvdel, og nr. 4 og følgende gaar frit. Skolepengene erlægges forskudsvis med $\frac{1}{10}$ i hver av maanederne septbr. til juni. Naar 2 maaneder er gaat, uten at skolepengene for en elev er betalt, skal der negtes ham adgang til skolen. Ved utmeldelse betales der for den maaned, hvori utmeldelsen sker, og den følgende.

Fripladsenes antal var i 1906 - 07 17 hele, $10 \frac{3}{4}$, 28 halve, $4 \frac{1}{4}$. Av Carl Johans legat hadde 5 elever tilsammen kr. 400.

Desuten utdeltes av forstanderskapet gaver av: Skiens sparebank (kr. 400), Skiens brændevinshandel (kr. 100) og Gjerpens sparebank (kr. 100) — tilsammen kr. 600, hvorav 2 elever fik hver kr. 100, 6 hver 50 kr. og 4 hver 25 kr. De utdelte beneficiers samlede værdi var kr. 4680.

X. Almindelige bemerkninger

Naar der i en familie, som har skolesøkende børn, utbryter en *smitsom sykdom*, maa skolen straks underrettes derom. Er sykdommen skarlagensfeber, difteri eller anden farligere smitsom sykdom, maa alle elever fra saadanne hjem holdes borte fra skolen, medmindre der skaffes lægeattest for, at der ikke er nogen fare for smitte. Naar en elev, i hvis hjem der har været en saadan sykdom, vender tilbake til skolen, kræves lægeattest for, at dette kan ske uten fare.

Sundhedstilstanden

har i det hele været god ; av epidemiske sykdomme har der ikke været mange tilfælde.

In memoriam.

At overlærer N. Th. D. Coucheron avgik ved døden netop som skoleaaret blev avsluttet, var en stor sorg for skolen og for byen i det hele.

At hans uventede bortgang i vide kredse følte som et smertelig tap, kom ogsaa tydelig frem ved hans begravelse den 9de juli, som desværre hverken den for sykdom permitterede eller den fungerende rektor kunde overvære. Angaaende begravelsen hitsættes det referat, som blev git i »Fremskridt« for 10de juli :

Overlærer Couchérons begravelse foregik igaar under overordentlig stor deltagelse fra Latinskolens gymnastiksal, der efter foranstaltning av skolens forstanderskap var udmerket vakkert dekorert. Hele salen var klædt i sort med sølvstjerner, sølvfryndser og brede sølvfriser. Store søiler med kandelabre og palmer var opstillet rundt den forhøining, hvorpaa kisten var anbragt i den østlige ende av salen, og i dekorationen bak kisten var fæstet et skjold i sort og sølv med avdødes navnetræk. Den hele dekoration var utført av sadelmakerne Helland og Olaussen under tilsyn av arkitekt Karsten. Ved indgangen til gymnastiksalen var reist seks flagstænger.

Efter et præludium av organist Hvidsten avsang man to vers av salmen »Jeg ved mig en søvn i Jesu navn«, hvorefter sogneprest Hauge talte :

»Vi staar her ved en mands baare, som har nedlagt et stort arbeide i vort samfund. Overlærer Coucheron var dygtig, almeninteressert, opofrende og vennesæl.

Det er ikke min opgave her at trække frem det arbeide, avdøde har utført, da dette vil bli sagt av én, der stod ham

nærmere end jeg, men jeg vil tale et ord til den sørgende forsamling om dødens alvor og livets haap.

Vore hjerter føler trang til i en alvorsstund som denne, at vore sind kan løftes op til ham, som har død og liv i sin haand, og som har git saa mange livet ved døden. Det er godt at have et trøstens ord. Et saadant ord er dette: Alle de, som faderen gir mig, kommer til mig.

Vi ser Jesus altid virksom i hvert menneskehjerte for at drage os op til Gud. Der har aldrig og skal aldrig leve det menneske paa jorden, hos hvem ikke Gud griper ind med kjærlighetens makt for at dra det til sig. Gud vil ingen synders død, derfor er der saamegen dragelse til ham. Nogle av os faar han lykke til at drage til sønnen, og da er det godt at mindes et ord som dette: Den, som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støte ut. Der kommer mange forskjellige til Jesus, men til alle, som kommer av hjertet til ham, lyder dette ord: Ingen støtes ut.

Naar vi tænker paa døden, hvad kan da trøste os bedre end Jesus. Maatte vi i sorgens stund se livets haap i Jesus Kristus, og maatte vi leve vort liv i dette haap, at vi ogsaa kan opstaa i det for Jesu Kristi skyld. Amen. «

Overlærer Blom holdt derpaa følgende tale:

»Vi staar idag ved en veltjent arbeiders baare. I ikke langt fra en menneskealder har overlærer Coucheron været knyttet til denne skole som lærer i matematik og naturfag. En levende interesse nærrede han for sine fag, idet han ikke slog sig til ro med, hvad han engang havde lært, men stadig utvidet sine kundskaper ved læsning og ved eksperimenter, saavidt dertil var anledning. Han sat derfor inde med en viden paa sine omraader, som var mere end almindelig.

Denne interesse for sine fag forstod han at meddele til andre; hans undervisning var i høi grad frugtbringende for hans elever, og derfor har han med rette altid hat ord for at være en ualmindelig dygtig lærer. Og man vil let forstaa, at lærergjerningen for overlærer Coucheron ikke bare

var en pligt, men ogsaa en glæde; det var virkelig hans livs opgave at sprede kundskaper ut blandt saa mange som mulig. Med sin utrættelige arbeidskraft formaadde han derfor at virke ogsaa utenfor denne skole, idet han var knyttet til de fleste av de institutioner her i byen, der har utbredelse av almennyttige kundskaper til formaal, foruten at han altid stod færdig til oplysning og veiledning for hvemsomhelst, som vilde have en eller anden gjenstand undersøkt og forklart. Man kunde saa trygt henvende sig til ham; man vidste, man fik ikke nei til svar.

Det heter med et gammelt ord, at man om de døde kun skal tale godt. I dette tilfælde er det en let sag at tale godt. Couchérons gode hjerte, hans offervillighet og uegen nytte laa saa klart i dagen, at ingen kunde være i tvil derom. Og i nær forbindelse med disse egenskaper stod hans lyse syn paa livet; trods trængsler og bekymringer i de senere aar kunde han bevare dette sit lyse syn og sit barnlige sind. Det er derfor naturlig, at overlærer Coucheron altid har hat en stor og trofast venneskare, og til denne venneskare regner ogsaa samtlige hans kolleger her ved skolen sig, der i ham har lært at kjende en retlinjet karakter og en nobel personlighet.

Idet jeg lægger denne krans paa hans kiste, bringer jeg ham skolens tak og et farvel fra hans kolleger.»

Der blev lagt kranser paa kisten fra gymnasiet, 4. og 3. middel. Student V. Ullmann lagde en krans paa baaren fra forhenværende elever. Henrik Isaksen fra aftenskolens bestyrelse, arkitekt Karsten fra aftenskolens lærerpersonale, fru Paulsen fra væveskolens elever. Grosserer O. Holta en sølvkrans fra arbeiderakademiet. Lærer Hoel fra Skiens museum og kontorchef Christiansen fra Skiens klubselskap. Desuten saaes en krans fra elever fra Porsgrund.

Som marskalker fungerte overlærer Blom og bankchef Cappelen.

Skolens elever, piker og gutter, samt ældre elever fulgte under skolens fane, desuten skolens forstanderskap og en mængde av byens borgere.

Ved graven forrettede sogneprest Hauge. Skiens mandsangforening sang: Bedre kan jeg ikke fare.

XI. Utdrag av skolens regnskap for budgetterminen $\frac{1}{4}$ 06 – $\frac{31}{3}$ 07.

Utgifter:

1. Lønninger	kr.	40 370.83
2. Alderstillæg	»	10 650.00
3. Stipendier og legater	»	388.00
4. Trykning, skrivematerialer osv.	»	299.85
5. Blandede og tilfældige utgifter (vikariater kr. 514.25)	»	550.94
		Kr. 52 259.62

Indtægter:

1. Legatet	kr.	375.51
2. Skolepenge	»	21 125.25
3. Kommunens tilskud for forøkelse av friplad- sene fra 10 % til 16 $\frac{2}{3}$ %	»	1 420.20
4. Statskassens tilskud	»	29 338.66
		Kr. 52 259.62

Kommunens utgifter til skolen utgjorde i 1906 ialt kr. 6 551.45 (budgettert kr. 6 760.16).

Skien i januar 1908.

J. Johanssen.

Rettelse.

Paa s. 4 staar lærer Chr. Hoel f. 1863 — skal være 1864.

Rettelse.

Paa s. 4 staar lærer Chr. Hoel f. 1863 — skal være 1864.
